

ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน
ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

สารนิพนธ์
ของ
ศิริรัตน์ อินทนู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
เมษายน 2550

ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน
ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

สารนิพนธ์
ของ
ศิริรัตน์ อินทนู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

เมษายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ของ ศิริรัตน์ อินทนู ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ สนิทฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองลักษณ์ โรจนพันธ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และประธานคณะกรรมการสอบพร้อมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย และผู้ช่วยศาสตราจารย์เริงลักษณ์ โรจนพันธ์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย อาจารย์พิเศษภาควิชาบริหารธุรกิจ อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ อาจารย์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ อาจารย์สมยศ ชันท่าเหินดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองตาแต้ม ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือและให้คำแนะนำ ปรับปรุง แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่กรุณานุญาต ให้เก็บข้อมูลโรงเรียนในสังกัด ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่เป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันและครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวันทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบบูชา แต่ บิดา มารดา และบูรพคณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ศิริรัตน์ อินทหนู

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	8
ตัวแปรที่ศึกษา.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
สมมติฐานในการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	12
ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน	17
ความหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	18
ความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	19
การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวัน	21
การนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน	23
ยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	24
งานวิจัยในประเทศ	32
งานวิจัยต่างประเทศ	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	62
สมมติฐานการวิจัย.....	62
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การอภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	70
 บรรณานุกรม.....	72
 ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ.....	77
ภาคผนวก ข แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล.....	85
 ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	96

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะเตี้ย ผอม และอ้วน โดยใช้มาตรฐานของเด็กไทย ปี 2538 ในการประเมินภาวะโภชนาการ	4
2	แสดงร้อยละของนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	6
3	สรุปรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณอาหารกลางวัน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	16
4	ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	37
5	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	45
6	ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน	46
7	ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ด้านการจัดการโครงการ โดยรวมและรายข้อ	47
8	ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ	50
9	ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ด้านผลการดำเนินงาน โดยรวมและรายข้อ	52
10	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ	53
11	ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของ คณะกรรมการ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	54

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	55
13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของ คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	56
14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ ในหน้าที่	57
15 ความถี่ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่น่าเสนอปัญหาในการจัดโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	58
16 ความถี่ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่น่าเสนอข้อเสนอแนะในการจัด โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2.....	60

ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน
ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

บทคัดย่อ
ของ
ศิริรัตน์ อินทนู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

เมษายน 2550

ศิริรัตน์ อินทนู. (2550). *ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ การจัดโครงการอาหารกลางวัน การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และผลการดำเนินงานโครงการ จำแนกตามตัวแปรเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่เป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน และครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 249 คน ซึ่งได้จากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย พบว่า

1. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
2. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีเพศต่างกัน ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและด้านการจัดการโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผลการดำเนินงานนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน ดังนี้
 - 4.1 ด้านการจัดการโครงการ คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันเห็นว่าปัญหาสำคัญ คือ การบริการอาหารกลางวันฟรียังไม่ทั่วถึงแก่นักเรียนภาคบังคับทุกคน และข้อเสนอแนะสำคัญ คือ ควรส่งเสริมการจำหน่ายอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ

4.2 ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันเห็นว่าปัญหาสำคัญ คือ ขาดการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้ อื่น ๆ และข้อเสนอแนะสำคัญ คือ ควรสอดแทรกการบูรณาการให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ด้านผลการดำเนินงาน คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันเห็นว่าปัญหาสำคัญ คือ ขาดการประชาสัมพันธ์และการรายงานผลโครงการที่ดี และข้อเสนอแนะสำคัญ คือ ควรมีการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง

COMMITTEE 'S OPINION TOWARDS SCHOOL LUNCH PROGRAMS
IN SCHOOL AT PRACHUABKHIRIKRAN EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

AN ABSTRACT
BY
SIRIRAT INTANU

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

April 2007

Sirirat Intanu. (2007). *Committee's Opinion Towards School Lunch Programs in School at Prachuabkhirikhan Educational Service Area Office 2*. Master's Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

The purposes of this research were to study and committee member's opinions toward school lunch programs in school in three aspects management, integration with in structional, activities and outcome of the programs and compared those three aspects as classified by gender, position , size of school and experience.

The samples were 249 committee member. The data collecting instrument was a questionnaire with 5 rating scales. The statistical methods used for analyzing data were percentage, means standard deviation, t-test and One way Analysis of variance.

The findings were as follows :

1. Committee's opinions toward school lunch programs in a whole and each aspect were at high level.
2. The committee's opinion with difference gender, position and size of school as a whole and each aspect had no significance difference.
3. The committee's opinion about management and integration with in structional activities with difference experience were statistical significance difference at .05 and .01 level respectively, but in aspect of outcome of program, there was no significance difference.
4. The committee had opinions about the problems and suggestions on the School Lunch Programs as follows :
 - 4.1 Three important problems were :
 - (1) lunch program service not yet enough for all students.
 - (2) lack of integration with in structional activities.
 - (3) lack of giving information and reporting the program.
 - 4.2 Three important suggestions were :
 - (1) promote the distribution of food nutrition.
 - (2) have to integrate in structional activities among all disciplines.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาชาติที่สำคัญคือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจตลอดจนมีความสามารถในการเรียนรู้เพื่อให้มีศักยภาพสูงสุด อันจะเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน อันดับแรกของการพัฒนาคนคือ การพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยเพราะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมของเด็ก (สำนักงานโครงการอาหารกลางวัน. 2544: 1) และปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้เด็กมีสุขภาพอนามัยแข็งแรงสมบูรณ์ ได้แก่ อาหาร ดังที่ สุจินดา ผ่องอักษร (2534: 3) ได้กล่าวไว้ว่าอาหารถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะอาหารประกอบด้วยสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพของมนุษย์อย่างมาก โดยเฉพาะเด็กในวัยเรียนย่อมส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการสูงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็บโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตได้ ในทางตรงกันข้ามเด็กที่ขาดอาหารเมื่อใดมือหนึ่งหรือได้รับอาหารครบทั้ง 3 มื้อ แต่เป็นอาหารที่ไม่มีคุณค่าทางโภชนาการย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก เพราะวัยเด็กสมองจะต้องมีการเจริญเติบโตถึงร้อยละ 80 เด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการสมองจะไม่พัฒนาตามปกติ ทำให้เกิดความบกพร่องทางสติปัญญา มีโอกาสพิการทางสมองส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ภารดี เต็มเจริญ และคณะ (2530: 1) ที่กล่าวว่า การขาดสารอาหารจะมีผลกระทบกระเทือนต่อทุกส่วนของร่างกาย เช่นทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย น้ำหนักตัวลด ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ขาดภูมิคุ้มกันโรค ถึงแม้ว่าผลกระทบของภาวะทุพโภชนาการในวัยทารก เด็กวัยก่อนเรียนและเด็กวัยเรียนจะไม่รุนแรงขนาดที่จะทำให้ตายได้ แต่ภาวะทุพโภชนาการจะส่งผลให้เด็กวัยเรียนมีสุขภาพอ่อนแอ เจ็บป่วยได้ง่าย ขาดเรียนบ่อย ขาดความกระตือรือร้น ไม่มีสมาธิในการเรียนซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและตกซ้ำชั้น เป็นการสูญเสียทั้งเวลาและเศรษฐกิจ นับได้ว่าเป็นการสูญเสียเปล่าทางการศึกษาทางหนึ่ง เมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ด้อยคุณภาพ เพื่อให้เด็กวัยเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการและเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย รัฐบาลจึงได้จัดตั้งกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันขึ้น

การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยมีพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายรองรับ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน 2535 (ราชกิจจานุเบกษา. 2535: 96) โดยผูกพันให้ รัฐบาลจัดสรรเงินเข้ากองทุนปีละไม่ต่ำกว่า 500 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2543 เมื่อกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันครบ 6,000 ล้านบาท รัฐบาลก็ได้สิ้นสุดการให้งบประมาณหมวดเงินอุดหนุน ปีละประมาณกว่าสองพันล้านบาท และให้นำเงินดอกผลอันเกิดจากเงินกองทุน ที่ลดลงเหลือเพียงปีละประมาณ 120 ล้านบาท อันเนื่องมาจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ย

เงินฝากของธนาคารตามภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ไปดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เพื่อลดภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนประมาณ 2 ล้านกว่าคน ซึ่งต้องเร่งหาวิธีการให้การช่วยเหลือ ในระยะที่ดอกผลของเงินกองทุนยังไม่มากพอ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงศึกษาธิการนำไปช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาเพิ่มเติม เมื่อรวมงบประมาณรายปี และดอกผลของกองทุนรัฐบาล สามารถสนับสนุนนักเรียนขาดแคลนได้เพียง ร้อยละ 30 เท่านั้น (โครงการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับอาหารกลางวัน. ออนไลน์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลให้ปัญหาการขาดแคลนอาหารของนักเรียนรุนแรงยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีความพยายามในการใช้ดอกผลของกองทุนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการและมาตรการในการดำเนินงาน โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. โครงการเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมผลผลิต เพื่อโครงการอาหารกลางวัน เป็นโครงการทดลองนำร่อง 287 โรงเรียน เป็นเงิน 11,874,000 บาท โดยโรงเรียนจัดทำแผนขอรับเงินสนับสนุนการสร้างผลผลิต (การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่หนึ่งป้อนโครงการ ส่วนที่สอง ขายเป็นรายได้เข้าโครงการ ส่วนที่สาม แบ่งให้นักเรียน

2. โครงการอาหารกลางวัน 100 % เป็นการดำเนินงานภายใต้แนวคิดให้นักเรียนทุกคนได้กินอิ่มทุกวัน โดยจำแนกโรงเรียนออกเป็น 3 ประเภทตามพื้นที่และประสิทธิภาพการบริหารจัดการของโรงเรียน (19,453 โรงเรียน)

ประเภทที่ 1 โรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการให้นักเรียนทุกคนมีอาหารกลางวันรับประทานทุกวัน โดยไม่ขอรับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล (214 โรงเรียน)

ประเภทที่ 2 โรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการให้นักเรียนทุกคนมีอาหารกลางวันรับประทานทุกวัน โดยรับงบประมาณสนับสนุนตามที่รัฐจัดสรรให้ (19,453 โรงเรียน)

ประเภทที่ 3 โรงเรียนยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน ถึงแม้จะได้รับงบประมาณสนับสนุนตามที่รัฐจัดสรรให้ จำแนกเป็น (10,920 โรงเรียน)

โรงเรียนประเภท 3.1 หมายถึง โรงเรียนที่ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน ถึงแม้ว่าโรงเรียนได้พยายามจัดหาอาหารกลางวันให้กับนักเรียนได้มากกว่างบประมาณที่จัดสรรแล้วก็ตาม

โรงเรียนประเภท 3.2 หมายถึง โรงเรียนที่ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน และโรงเรียนก็สามารถจัดหาอาหารกลางวันให้กับนักเรียนได้เท่ากับงบประมาณที่รัฐจัดสรรมาเท่านั้น (ประวัติโครงการอาหารกลางวัน . ออนไลน์)

ถึงแม้ประเทศไทยจะได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ แต่ปัญหาการขาดแคลนสารอาหารก็ยังพบได้เสมอ และการขาดสารอาหารที่พบจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การขาดแคลนโดยตรงและในลักษณะแฝง การขาดแคลนโดยตรงนั้นเกิดจากความยากจนไม่มีจะกิน ส่วนการขาดแคลนในลักษณะแฝงนั้น เกิดจากการมีกิน แต่กินไม่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ การขาดแคลนทั้ง

2 ประการนี้ จะมีผลกระทบกระเทือนถึงพัฒนาการทางกายและสมองของเด็ก ซึ่งก่อให้เกิดผลเสีย ดังนี้

1. เด็กจะมีการพัฒนาสมองได้น้อย สติปัญญาต่ำการเรียนรู้น้อย โดยเฉพาะเด็กต่ำกว่า 5 ปี ที่มีการขาดสารอาหารโดยเฉพาะแบบเรื้อรัง จะมีผลต่อระดับสติปัญญาของเด็ก การศึกษาของ Mendez MA และ Adair LS ในเด็กอายุ 8 และ 11 ปี ที่ประเทศฟิลิปปินส์ จำนวน 2,000 คน พบว่า เด็กที่มีภาวะเฉื่อยเมื่ออายุ 0-2 ปี มีคะแนนความสามารถในการเรียนรู้ (cognitive ability) ที่อายุ 8 และ 11 ปี น้อยกว่าเด็กที่มีภาวะโภชนาการปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาพัฒนาการและเชาวน์ปัญญาของเด็กไทย จำนวน 8,974 คน ปี 2546 โดย พญ.นิชรา เรืองดารกานนท์ พบว่า ระดับสติปัญญาของเด็กไทยมีแนวโน้มลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น คือ เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี, อายุ 3-5 ปี อายุ 6-13 ปี และอายุ 13-18 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญาเท่ากับ 100.5 (± 14.3), 91.1 (± 22.7), 88.0 (± 12.6) และ 86.7 (± 13.9) ตามลำดับ

2. ภูมิต้านทานโรคต่ำจึงมักมีการติดเชื้อ มีอัตราป่วยและตายในเด็กเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งการเจ็บป่วยของเด็กเกิดขึ้นได้บ่อย เป็นนาน หายช้า และมีความรุนแรง เช่น ท้องเสีย เป็นหัด ไข้หวัด ปอดบวม เป็นต้น ทำให้มีโอกาสเสียชีวิตได้ จากรายงานขององค์การยูนิเซฟชี้ให้เห็นว่า 3 ใน 4 ของเด็กที่ตายจากสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการขาดอาหาร เป็นเด็กที่ขาดอาหารในระดับเริ่มและ ปานกลาง ซึ่งไม่ได้แสดงอาการอ่อนแอออกมาให้เห็น

3. เกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้ใหญ่ เด็กที่ขาดอาหารโดยเฉพาะเด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ปี เมื่อเป็นผู้ใหญ่มีโอกาสเป็นโรคเรื้อรังต่างๆ มากขึ้น เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจและหลอดเลือด เนื่องจากเมื่อตอนเป็นเด็กร่างกายเคยชินกับการได้รับอาหารน้อย ร่างกายจึงพยายามสะสมไขมันไว้ เมื่อเป็นผู้ใหญ่จึงมีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไปที่จะเกิดภาวะอาหารเกินและโรคเรื้อรังที่เกี่ยวกับอาหารไปด้วย เป็นวงจรต่อไปเรื่อยๆ

4. เพิ่มโอกาสที่จะมีลูกน้ำหนักแรกเกิดน้อย (low birth weight) เด็กผู้หญิงที่ขาดอาหาร เมื่อโตขึ้นจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดอาหาร และเมื่อตั้งครรภ์ลูกที่เกิดมามีโอกาสน้ำหนักแรกเกิดน้อยเป็นเด็กขาดอาหารไปด้วย เป็นวงจรต่อไปเรื่อยๆ

5. ประสิทธิภาพการทำงานต่ำ เด็กที่ขาดอาหารเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพต่ำ ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีผลต่อการพัฒนาประเทศ

6. ผลเสียทางเศรษฐกิจเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเด็กที่เจ็บป่วย รวมทั้งพ่อแม่ที่ต้องหยุดงาน เพื่อดูแลรักษาลูก และผู้ใหญ่ที่เมื่อวัยเด็กขาดอาหารจะมีสุขภาพไม่ดี ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 68-70) พบว่า การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้นมีปัญหาอุปสรรคในด้านบุคลากร ผู้รับผิดชอบในสถานศึกษาไม่มีความรู้ด้านโภชนาการ ขาดแคลนบุคลากร ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานหลายหน้าที่ เปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบบ่อย บุคลากรขาด

การพัฒนาในทุกด้านโดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในโครงการ ด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน โรงอาหาร ห้องครัวไม่ถูกสุขลักษณะ ในด้านงบประมาณได้รับไม่เพียงพอ จัดสรรล่าช้าไม่ทันกำหนดโรงเรียน การเสนอของบประมาณโดยแจ้งจำนวนนักเรียนขาดแคลนอาหารกลางวันยังไม่ชี้ชัดถึงภาวะโภชนาการของเด็ก การรายงานผลการใช้งบประมาณสำหรับด้านบริหารจัดการการดำเนินงานยังไม่มีระบบที่ชัดเจน ระเบียบการเงินการบัญชียุ่งยากไม่คล่องตัว ขาดการวางแผนระยะยาว ขาดการนิเทศติดตามช่วยเหลือโครงการอาหารกลางวันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจ

จากการสำรวจสภาวะสุขภาพ ปี 2539-2540 และโครงการพัฒนาแบบองค์รวมของเด็กไทย ปี 2544 ซึ่งประเมินภาวะโภชนาการโดยใช้มาตรฐานน้ำหนัก ส่วนสูงของเด็กไทยชุดใหม่ พบว่า เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มีภาวะเตี้ย (การขาดอาหารแบบเรื้อรัง) ลดลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือ ลดจากร้อยละ 9.7 เหลือร้อยละ 8.9 ตามลำดับ ในขณะที่เด็กอ้วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.8 เป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

ตาราง 1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะเตี้ย ผอม และอ้วน โดยใช้มาตรฐานของเด็กไทย ปี 2538 ในการประเมินภาวะโภชนาการ แยกตามผลการสำรวจภาวะโภชนาการ

ตัวชี้วัด	ภาวะ โภชนาการ	การสำรวจสภาวะ สุขภาพปี 2539-- 2540	โครงการพัฒนาแบบองค์ รวมของเด็กไทย ปี 2544
ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ	เตี้ย	9.7	8.9
น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง	ผอม	8.0	4.1
	อ้วน	5.8	8.0

ที่มา: ลัดดา เหมาะสุวรรณ.(2546). การติดตามการเจริญเติบโตของคนไทย. การประชุมวิชาการโภชนาการ 46 เรื่อง อาหารและโภชนาการสร้างคน วันที่ 16 - 18 ธันวาคม 2546

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าปัญหาการขาดอาหารในเด็ก ยังไม่สามารถแก้ไขให้ลดลงได้ โดยเฉพาะเด็กที่มีภาวะเตี้ย (Stunted) ซึ่งแสดงถึงการขาดอาหารเรื้อรัง สารอาหารสำคัญที่ขาด ได้แก่ พลังงาน โปรตีน ธาตุเหล็ก ไอโอดีน และวิตามินเอ ซึ่งเป็นสารอาหารที่จำเป็นต่อการสร้างเซลล์สมอง ระบบภูมิคุ้มกันโรค กระดูก และกล้ามเนื้อ รวมทั้งการเผาผลาญสารอาหาร จึงพบว่า เด็กกลุ่มนี้มีการพัฒนาทางสติปัญญาต่ำ กระบวนการเรียนรู้ไม่ดี มีการเจ็บป่วยและยังเป็นภาวะที่บ่งชี้ถึงความยากจนและขาดการพัฒนาของชุมชน เนื่องจากครอบครัวที่ยากจน

บริโภคอาหารที่ไม่มีคุณภาพ สิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี ขาดการดูแลเอาใจใส่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในขณะที่เด็กอ้วนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากที่ต้องแก้ไขปัญหาโภชนาการทั้งด้านขาดและเกิน และส่งเสริมให้เด็กมีภาวะโภชนาการที่ดีต่อไป

ในปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (1) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้บริการ สาธารณะที่รัฐบาลดำเนินการอยู่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา 30 (4) ในช่วงเวลา ไม่เกิน พ.ศ. 2544 ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลไม่ น้อยกว่าร้อยละ 20 นั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานประมาณจึงได้จัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 เพื่อถ่ายโอนงาน/ กิจกรรม จากส่วนราชการต่าง ๆ ไปสู่อ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถดำเนินการได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ถ่ายโอนบุคลากร รวมทั้งเป็นอำนาจของท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้ ในการถ่ายโอนการบริหาร งบประมาณตามโครงการถ่ายโอนงาน/กิจกรรม บริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการนั้น โครงการอาหารกลางวันเป็นกิจกรรมหนึ่งในการถ่ายโอนในลักษณะของกิจกรรม ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเริ่มถ่ายโอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กนักเรียนมี สุขภาพ พลานามัยสมบูรณ์ แข็งแรง น้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวง สาธารณสุข

เนื่องจากโครงการอาหารกลางวัน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับงบประมาณ ดังกล่าว 2 ทาง คือ ดอกผลที่เกิดจากกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา และเงินงบประมาณจากโครงการถ่ายโอนอาหารกลางวัน ดังนั้น เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับจัดสรรงบประมาณดังกล่าว เห็นควรนำงบประมาณดังกล่าวไปสับทบกับเงินจากกองทุนอาหาร กลางวันที่โรงเรียนได้รับมาดำเนินการในเรื่องอาหารกลางวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก นักเรียนที่จะได้รับอาหารกลางวันอย่างทั่วถึง และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้โรงเรียน ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำกับ ดูแล

จากการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าหลังจากที่รัฐบาลได้โอนเงินงบประมาณโครงการอาหาร กลางวันให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รับผิดชอบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา ทาง องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีประเภทเงินอุดหนุน ค่าอาหารเสริมนม และค่าอาหารกลางวันให้กับโรงเรียนในสังกัด โดยจัดสรรให้นักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการ ในปี พ.ศ. 2546 ได้รับจัดสรร คนละ 5 บาท /วัน ในปี พ.ศ. 2547 ได้รับจัดสรร คนละ 6 บาท / วัน และในปี พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน ได้รับจัดสรรคนละ 10 บาท / วัน

ตาราง 2 แสดงร้อยละของนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

จำแนกตามภาวะทุพโภชนาการ	นักเรียนทั้งหมด (คน)	นักเรียนภาวะทุพ โภชนาการ (คน)	ร้อยละ
น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	16,150	1,157	7.16
ส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์	16,150	689	4.26
น้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์	16,150	729	4.51

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. (2549, เมษายน).
ฝ่ายส่งเสริมการจัดการศึกษา.

จากความสำคัญที่กล่าวมา โรงเรียนจึงควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดอาหารกลางวัน เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการทุกคน การจัดโครงการอาหารกลางวันจะบรรลุตามจุดมุ่งหมาย จะต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน มิใช่เพียงแต่จัดหาอาหารให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงคุณค่าของอาหาร ความปลอดภัยของผู้บริโภค และยังส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และสุขนิสัยที่ดี ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียนจึงต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูและเป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน เพื่อจะได้นำมาใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ การจัดการโครงการ การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และ ผลการดำเนินงานโครงการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่อาหารกลางวัน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ทำให้ทราบความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการโครงการอาหารกลางวัน การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุง พัฒนาให้คุณภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันมีความสอดคล้องใกล้เคียงกัน ตลอดจนให้บุคลากรหรือครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นประธานกรรมการ ครูผู้สอนซึ่งเป็นกรรมการ และครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวันซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2549 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 93 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากตารางของ ดร.ศิริชัย (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2537: 106) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ กลุ่มตัวอย่างแยกเป็นผู้บริหาร 83 คน ครูผู้สอน 83 คน และครูหัวหน้าโครงการ 83 คน แยกตามขนาดโรงเรียนต่างกันรวม 83 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 249 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ตำแหน่งหน้าที่

1.2.1 ผู้บริหาร

1.2.2 ครูผู้สอน

1.2.3 ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน

1.3 ขนาดของโรงเรียน

1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนจำนวน 1 - 200 คน

1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนจำนวน 201 - 499 คน

1.4 ประสบการณ์ในหน้าที่งานโครงการอาหารกลางวัน

1.4.1 5 ปี หรือน้อยกว่า

1.4.2 มากกว่า 5 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการจัดการโครงการ

2.2 ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 ด้านผลการดำเนินงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็นต่อการจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน** หมายถึง การแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่เป็นกรรมการ และครูหัวหน้าโครงการ ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ขนาดเล็กและขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดการโครงการ ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านผลการดำเนินงาน

1.1 **ด้านการจัดการ** หมายถึง การวางแผนดำเนินงาน การควบคุม ดูแล และการกำกับติดตามงานโครงการอาหารกลางวัน ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ที่เกี่ยวกับข้อมูล สถิติ สารสนเทศของนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน และภาวะทุพโภชนาการ ความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่น การจัดหางบประมาณ เงินทุน การบันทึกค่าใช้จ่าย การเตรียมบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ การจัดทำและใช้แผนการสอนที่มีการเชื่อมโยงความคิดเรื่องโครงการอาหารกลางวันกับกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้โครงการอาหารกลางวันเป็นเวทีฝึกทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ

1.2 **ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวัน** หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ รู้จริง ปฏิบัติจริง โดยการเชื่อมโยงกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งใน 7 ขั้นตอนของกิจกรรมอาหารกลางวัน คือ การเตรียมผลผลิต การเตรียมอาหาร การประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร การเก็บและการล้าง การจัดการ และการถนอมอาหาร

1.3 **ด้านผลการดำเนินงาน** หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน แล้วส่งผลให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบทุกวัน ลดปัญหาภาวะทุพโภชนาการ นักเรียนมีสุขนิสัยในการรับประทานอาหาร มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ช่วยสร้างสมคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ เช่นความสามัคคี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2. **การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน** หมายถึง การดำเนินงานจัดการบริการอาหารกลางวัน ให้นักเรียนในโรงเรียนได้รับประทาน โดยมีรูปแบบการให้บริการในลักษณะต่าง ๆ เช่น โดยการจ้างแม่ค้าเข้ามาขาย จ้างแม่ครัวมาประกอบอาหาร หรือครูและนักเรียนเป็นผู้ประกอบเอง เพื่อให้ได้อาหารกลางวันมาจำหน่ายให้แก่นักเรียนในราคาถูก หรือให้เปล่าสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน

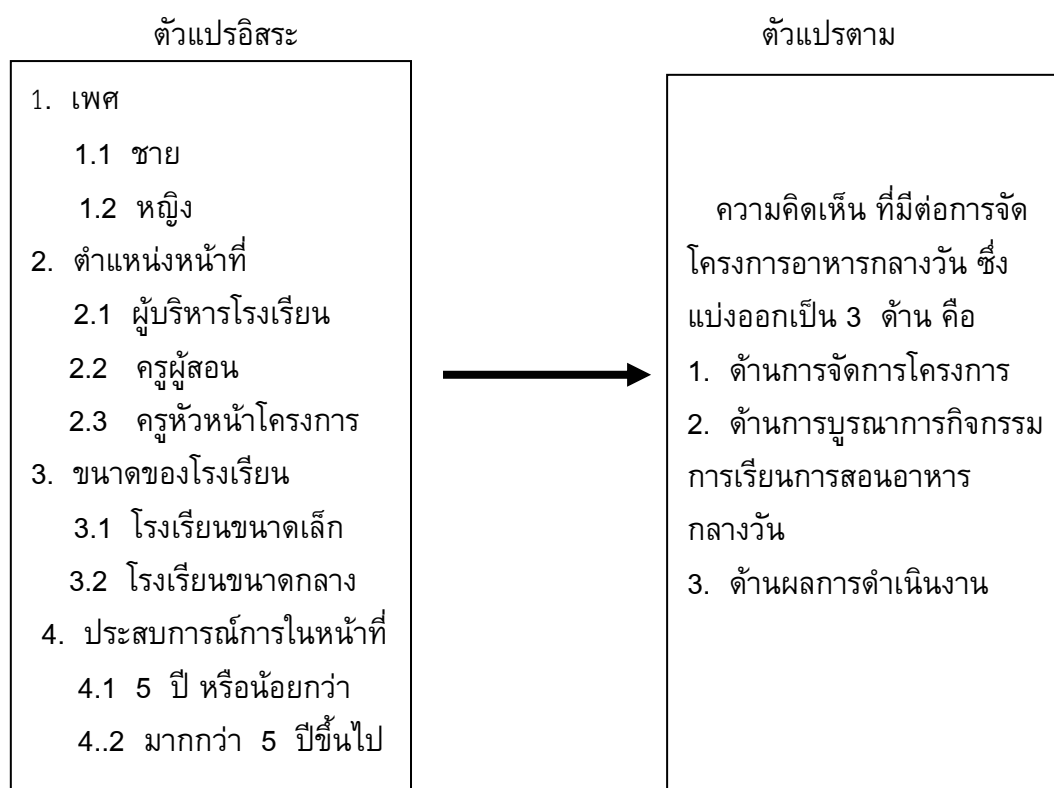
3. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง คณะบุคคลที่แต่งตั้งขึ้นมาเพื่อปฏิบัติตามนโยบาย จุดมุ่งหมาย คอยควบคุม ดูแล ให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน เป็นประธานกรรมการ ครูผู้สอนเป็นกรรมการ ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นกรรมการและเลขานุการ

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่มีหน้าที่ปฏิบัติการสอนในวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

5. ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน หมายถึง ครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

6. ประสพการณ์ในหน้าที่ หมายถึง ระยะเวลาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น เช่น ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน โดยนับระยะเวลารวมตั้งแต่เคยได้รับปฏิบัติหน้าที่หรือเคยได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่นั้นจนถึงปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน
2. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน
3. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน
4. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
2. เอกสารเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน
 - 2.1 ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน
 - 2.2 ความหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 2.3 ความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 2.4 การบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอาหารกลางวัน
 - 2.5 การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน
3. ยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกอบกับ พรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องยุบมารวมกัน หน่วยงานดังกล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ ในส่วนการศึกษาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้มีการรวมสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานสามัญศึกษา และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 เขตการศึกษา ได้แก่ เขต 1 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ เขตที่ 2 ตั้งอยู่ที่ศูนย์ราชการ อำเภอปราณบุรี ซึ่งครอบคลุมการศึกษาจำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหัวหิน ปราณบุรี กิ่งอำเภอสามร้อยยอด และกุยบุรี ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (1) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้บริการสาธารณะที่รัฐบาลดำเนินการอยู่ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา 30 (4) ในช่วงเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2544 ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 นั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานประมาณจึงได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 เพื่อถ่ายโอนงาน/กิจกรรม จากส่วนราชการต่าง ๆ ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถดำเนินการได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายถ่ายโอนบุคลากร รวมทั้งเป็นอำนาจของท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้ในการถ่ายโอนการบริหารงบประมาณตามโครงการถ่ายโอนงาน/กิจกรรม บริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการนั้น โครงการอาหารกลางวันเป็นกิจกรรมหนึ่งในการถ่ายโอน ในลักษณะของกิจกรรม ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเริ่มถ่ายโอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพ พลานามัยสมบูรณ์ แข็งแรง น้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ในการนี้สำนักงานประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติในการบริหารงบประมาณตามโครงการถ่ายโอนงาน / กิจกรรม บริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 การถ่ายโอนโครงการอาหารกลางวันในระยะแรก ได้มีการถ่ายโอนหน่วยงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหาร จัดการ ด้านงบประมาณ จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ 1) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2) กรมการศึกษานอกโรงเรียน 3) กรมการศาสนา 4) กรมการปกครอง 5) กรุงเทพมหานคร ซึ่งในการดำเนินงาน ในระยะแรกนี้ แม้ได้มีความพยายามและร่วมมือกันในการแก้ปัญหาอุปสรรค และขาดแคลนอาหารของเด็กนักเรียนให้หมดไป แต่จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนของหน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดความเข้าใจในแนวดำเนินงาน มีปัญหาทั้งในด้านการบริหาร การจัดซื้อจัดจ้าง

ในปีงบประมาณ 2545 สำนักงานประมาณได้กำหนด หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติในการบริหารงบประมาณ ตามโครงการถ่ายโอนบริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำงบประมาณที่ได้รับถ่ายโอนไปสมทบกับเงินจากกองทุนอาหารกลางวันที่ได้รับมาดำเนินการเรื่องอาหารกลางวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็กนักเรียนที่จะได้รับอาหารกลางวันอย่างทั่วถึง และให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้โรงเรียนดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำกับ ดูแล

สำหรับการดำเนินงานด้านโครงการอาหารกลางวัน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีโรงเรียนในสังกัด 105 โรงเรียน ได้มีการถ่ายโอนงบประมาณโครงการอาหารกลางวัน ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี กิ่งอำเภอสามร้อยยอด และอำเภอกุยบุรี ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ดังนี้

1. อำเภอหัวหิน ประกอบด้วยเทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวม 6 เขต คือ

1.1 เทศบาลตำบลหนองพลับ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนโรตารี กรุงเทพฯ โรงเรียนบ้านหนองพลับ

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองพราหมณ์ โรงเรียนบ้านทับใต้ โรงเรียนบ้านทุ่งยาว โรงเรียนบ้านวังข่อย โรงเรียนบ้านหนองไผ่ โรงเรียนบ้านห้วยมงคล

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลับ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านวลัย โรงเรียนบ้านห้วยไทรงาม โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม โรงเรียนบ้านละเมาะ โรงเรียน บ้านคอกช้างพัฒนา

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลบึงนคร ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ (สาขาแพรเทศะครือ) โรงเรียนบ้านเนินพะยอม โรงเรียนบ้านเนินพะยอม สาขาบึงนคร

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลหัวหิน โรงเรียนบ้านวังโบสถ์ โรงเรียนบ้านหนองเหียง โรงเรียนบ้านหนองตะเภา โรงเรียนบ้านหนองซอ โรงเรียนบ้านหนองคร้า

1.6 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยใหญ่ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนอนันท์

2. อำเภอปราณบุรี ประกอบด้วยเทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวม 8 เขต คือ

2.1 เทศบาลตำบลปราณบุรี ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลปราณบุรี โรงเรียนบ้านตำรุ โรงเรียนบ้านปลายน้ำ

2.2 เทศบาลตำบลปากน้ำปราณ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านปากน้ำปราณ

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาน้อย ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านเขาน้อย โรงเรียนค่ายธนะรัชต์

2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาจ้าว ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนชลประทานปราณบุรี (สาขาบ้านวังปลา)

2.5 องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองบัว โรงเรียนบ้านปรือน้อย

2.6 องค์การบริหารส่วนตำบลปรางบุรี ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนวัดนาห้วย โรงเรียนบ้านหนองกา

2.7 องค์การบริหารส่วนตำบลวังก้ง ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียน บ้านวังก้ง โรงเรียนบ้านหนองหอย โรงเรียนบ้านวังยาว

2.8 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองตาแต้ม โรงเรียนบ้านหนองตาเย็น โรงเรียนบ้านหนองตาเมือง โรงเรียนบ้านห้วยพลับ โรงเรียนบ้านหนองยิงหมี่ โรงเรียนบ้านวังวน โรงเรียนชลประทานปรางบุรี

3. กิ่งอำเภอสามร้อยยอต ประกอบด้วยเทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวม 6 เขต คือ

3.1 เทศบาลตำบลไร่เก่า ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียน บ้านไร่เก่าสามร้อยยอต โรงเรียนบ้านสามร้อยยอต โรงเรียนบ้านตาลเจ็ดยอต โรงเรียนบ้านศาลาล้อย

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลสามร้อยยอต ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านใหม่ โรงเรียนบ้านหนองข้าวเหนียว โรงเรียนบ้านพุใหญ่ โรงเรียนบ้านพุน้อย โรงเรียนบ้านหัวตาลแถว โรงเรียนบ้านบางปู

3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลศิลาลอย ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านลาดวิถี โรงเรียนบ้านหนองคาง โรงเรียนบ้านเกาะน่าน้อย โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง โรงเรียนบ้านเขาโป่ง

3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาล้อย ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองขาม โรงเรียนบ้านเนินกรวด โรงเรียนบ้านหนองเป่าปี

3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลไร่เก่า ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองน้ำกลัด

3.6 องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียน บ้านหนองจิก โรงเรียนบ้านเกาะไผ่ โรงเรียนบ้านหนองไทร

4. อำเภอกุยบุรี ประกอบด้วยเทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวม 8 เขต คือ

4.1 เทศบาลตำบลกุยบุรี ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลกุยบุรี โรงเรียนวัดกุยบุรี โรงเรียนบ้านบน

4.2 เทศบาลตำบลไร่ใหม่ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านไร่ใหม่ โรงเรียนอนุบาลสามร้อยยอต โรงเรียนบ้านสิบสองหุน โรงเรียนบ้านนาวัลเปรี๊ยะ โรงเรียนบ้านป่าถล่ม

4.3 องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยายหนู ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนวัดดอนยายหนู โรงเรียนบ้านดอนมะขาม โรงเรียนบ้านดอนบ่อกลุ่ม

4.4 องค์การบริหารส่วนตำบลกุยบุรี ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองตาเสือ โรงเรียนบ้านหนองกระทิง โรงเรียนบ้านหนองหมู

4.5 องค์การบริหารส่วนตำบลหาดขาม ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านรวมไทย โรงเรียนบ้านโป่งกะสัง โรงเรียนบ้านยางชุม โรงเรียนดี.มากาเร็ต ฟูลเลอร์ โรงเรียนบ้านไร่บน โรงเรียนบ้านหาดขาม โรงเรียนบ้านหนองเกต

4.6 องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านปากเหมือง โรงเรียนบ้านหนองเตาปูน โรงเรียนบ้านหนองบัว

4.7 องค์การบริหารส่วนตำบลสามกระทาย ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านดอนกลาง โรงเรียนบ้านสำโหรง โรงเรียนบ้านสามกระทาย โรงเรียนบ้านสามแยกป่าถล่ม

4.8 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ โรงเรียนบ้านเขาแดง โรงเรียนวัดทุ่งน้อย

ตาราง 3 สรุปรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณอาหารกลางวัน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม (อนุบาล- ป. 6)

ปีงบประมาณ	อำเภอ	นักเรียนทั้งหมด	ได้รับจัดสรร	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
2547	หัวหิน	3,881	2,574	15,444	คนละ 6 บาท/วัน
	ปราณบุรี	4,274	2,831	16,986	
	กิ่งสามร้อยยอด	3,807	2,526	15,156	
	กุยบุรี	5,153	3,417	20,502	
	รวม	17,175	11,348	68,088	
2548	หัวหิน	3,898	1,180	11,800	คนละ10บาท/วัน
	ปราณบุรี	4,762	1,439	14,390	
	กิ่งสามร้อยยอด	3,345	1,005	10,050	
	กุยบุรี	4,145	1,255	12,550	
	รวม	16,150	4,879	48,790	

ตาราง 3 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	อำเภอ	นักเรียน ทั้งหมด	ได้รับจัดสรร	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
2549	หัวหิน	3,154	1,660	16,600	คนละ10บาท/ วัน
	ปราณบุรี	3,617	1,814	18,140	
	กิ่งสามร้อยยอด	2,719	1,428	14,280	
	กุยบุรี	3,765	1,873	18,730	
	รวม	13,255	6,775	67,750	

ที่มา : สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. บัญชีรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนอาหารกลางวันประจำปี 2547 -2549: ม.ป.ท. อัดสำเนา.

จากตาราง จะพบว่าการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนอาหารกลางวัน ในแต่ละปีจะมีสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน โดยทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดสรรให้ทางโรงเรียนเป็นงวด ๆ ละ 50 วัน หรือ 100 วันทำการ

2. เอกสารเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน

2.1 ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดโครงการอาหารกลางวัน ตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 42 ฉบับวันที่ 8 เมษายน 2535 เพื่อช่วยเหลือเด็กในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีภาวะทุพโภชนาการและการขาดแคลนอาหารกลางวัน โดยให้ความช่วยเหลือในอัตราคนละ 5 บาท ตลอดปีการศึกษา (200 วันทำการ) และตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542 ได้รับการจัดสรรคนละ 6 บาทตลอดปีการศึกษาปัจจุบันสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ประมาณร้อยละ 30 ของนักเรียนทั้งหมด ปี พ.ศ.2542 คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2542 ให้ถือว่า “โครงการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน” เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ลงนามตกลงความร่วมมือในการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน กับกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. ในปีงบประมาณ 2543 กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันมีเงินครบ 6,000 ล้านบาท รัฐบาลได้สิ้นสุดการให้งบประมาณหมวดเงินอุดหนุน (ค่าอาหารเป็นรายหัว) ปีละประมาณกว่า 2,000 ล้านบาท

2. เงินดอกผลอันเกิดจากเงินกองทุนฯ ลดลงเหลือเพียงประมาณปีละ 120 ล้านบาท อันเนื่องมาจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคาร ตามภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ

3. มีนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการและขาดแคลนอีกประมาณ 2 ล้านกว่าคน ซึ่งต้องเร่งหาวิธีการให้การช่วยเหลือ

นอกจากนี้เมื่อครั้งสมเด็จพระเทพพระรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จตามสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเยี่ยมราษฎรทั่วทุกภาคของประเทศไทย พระองค์ทรงเห็นความทุกข์ยากของประชาชน โดยเฉพาะท้องถิ่นทุรกันดารที่อยู่ในภาวะขาดแคลนอาหาร ทำให้เจ็บไข้ได้ป่วย ร่างกายอ่อนแอ พระองค์ทรงตระหนักดีว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ พลเมืองต้องมีคุณภาพทั้งทางร่างกายและสติปัญญา พระองค์ทรงทราบว่าเด็กไทยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 อยู่ในภาวะขาดแคลนอาหาร จึงทรงตั้งปณิธานแน่วแน่ที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างแท้จริง พระองค์มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโภชนาการสำหรับเด็กนักเรียน ความตอนหนึ่งว่า (มติชนกรุป : ออนไลน์)

การรับประทานอาหารที่ถูกต้องจะทำให้ร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บป่วยง่าย ทำงานไหว ช่วยในการเจริญเติบโต และเสริมสร้างสติปัญญาของเด็ก ๆ เมื่อเห็นคนขาดอาหาร ก็จะพยายามช่วยเหลือทุกวิถีทาง โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคที่ถูกต้อง ให้อาหารบำรุงโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กทารก เด็กก่อนวัยเรียน และเด็กในวัยเรียน วิธีการมีความแตกต่างกัน คือ เอาไปแจกบ้าง และจัดทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โดยให้เด็กทำการเกษตร เมื่อได้ผลผลิตทางการเกษตรมาแล้วก็นำมาประกอบเลี้ยงนักเรียนจะมากหรือน้อยก็แล้วแต่ความพร้อมของแต่ละโรงเรียน เด็กในวัยเรียนและเด็กก่อนวัยเรียน คือกลุ่มเป้าหมายหลักของพระองค์ จากพระราชปณิธานข้างต้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเริ่มจัดตั้งโครงการขึ้น โดยเริ่มในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 3 แห่ง ในระยะ 2-3 ปีแรกเป็นการบริจาคอาหาร บริการนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุกคนที่พระองค์พระราชทานความช่วยเหลือ เพื่อว่าถึงเวลากลางวันแล้วเด็กจะได้มีอาหารกลางวันรับประทาน ต่อมาได้ขยายโครงการอาหารกลางวันไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอื่น ๆ รวมทั้งโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2.2 ความหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527: 24) หมายถึง การที่โรงเรียนจัดอาหารกลางวันให้นักเรียน โดยมุ่งให้นักเรียนได้มีอาหารกลางวันรับประทานที่โรงเรียน และอาหารที่นักเรียนรับประทานนั้นมีคุณค่า ปริมาณเพียงพอ และราคาถูก สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและผู้ปกครอง เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2531: 94) กล่าวว่า การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามอย่างยิ่งของผู้บริหาร คณะครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องที่จะจัดอาหารให้นักเรียนเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียน 1 มื้อ เพื่อบรรเทาความหิวโหยและเพื่อส่งเสริมสุขภาพและภาวะโภชนาการที่ดีแก่นักเรียน โดยการจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สะอาด ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างเพียงพอ

วิลาวณย์ เพ็งพานิช (2539: 13) ได้กล่าวว่า การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดอาหารกลางวันให้กับนักเรียนในรูปของการให้บริการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน โรงเรียน และท้องถิ่น

ดิลก พัฒน์วิชัยโชติ ; และคนอื่น ๆ (2540: 503) ได้เสนอไว้ว่า โครงการอาหารกลางวัน หมายถึง การจัดอาหารกลางวันให้นักเรียน เพื่อส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง ช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนให้ได้รับประทานอาหารโดยไม่จำเป็นต้องจ่ายเงิน และมีคุณค่าทางโภชนาการ และมุ่งให้นักเรียนเกิดประสบการณ์เรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับโภชนาการ

จักรพงษ์ บุญเลิศ (2541: 10) ได้กล่าวว่า การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง โครงการที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการจัดอาหารให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการที่ดี มีการเลือกอาหารที่ถูกต้องตามกำลังเงินและเศรษฐกิจ ทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร

อนรรักษ์ บุญจันทร์ (2543: 11) ได้ให้ความหมายของโครงการอาหารกลางวันไว้ว่า หมายถึง การจัดโครงการอาหารกลางวันเพื่อส่งเสริมโภชนาการให้นักเรียน ได้รับประทานอาหารที่สะอาด มีคุณค่าที่เหมาะสมกับความต้องการ เป็นการช่วยเหลือนักเรียนยากจน ให้มีอาหารกลางวันรับประทาน

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดอาหารกลางวันให้นักเรียน โดยมุ่งให้นักเรียนทุกคนมีอาหารกลางวันรับประทานที่โรงเรียนและเป็นอาหารที่มีคุณค่า มีปริมาณเพียงพอและราคาถูก สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก และผู้ปกครอง มีความเหมาะสมกับสภาพในท้องถิ่น ทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และสุขนิสัยที่ดี สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดกระบวนการเรียนการสอน ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

2.3 ความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนมีความสำคัญยิ่ง เพราะอาหารกลางวันเป็นมื้อสำคัญสำหรับนักเรียน ซึ่งจะต้องใช้กำลังงานในการเล่าเรียนตลอดทั้งวัน การที่ร่างกายได้รับอาหารที่ไม่เพียงพอย่อมส่งผลต่อพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย และสติปัญญา เช่นทำให้การเรียนรู้ช้าลงหรือส่งผลต่อสุขภาพ เช่นเป็นโรคกระเพาะหรือลำไส้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กบ้านไกลที่รับประทานอาหารเช้าไม่ทัน หรือต้องรับประทานอาหารเช้ามาเกินไปทำให้ทันโรงเรียน ขณะเดียวกันยังเป็นการอบรม

มารยาทในการรับประทานอาหารแก่นักเรียนในภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างนิสัยให้รู้จักการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์แก่ร่างกาย ขจัดเจตคติที่ผิด ๆ ที่มีต่ออาหารที่มีประโยชน์ให้หมดไป นับได้ว่า การจัดอาหารกลางวันเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนได้รู้จักการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายส่วนหนึ่งด้วย (พนัส หันนาคินทร์. 2529: 318)

เด็กในวัยเรียน เป็นวัยที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโตและต้องการพลังงานเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ อันจะทำให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต อาหารและสุขนิสัยในการรับประทานอาหารเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ร่างกายทำงานได้ดี มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาการไปในทางที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 24) จากการสำรวจภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียนแต่ละครั้งพบว่า เด็กวัยเรียนในท้องถิ่นต่าง ๆ ในชนบทมีภาวะโภชนาการอยู่ในระดับต่ำซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการศึกษาในส่วนรวม ผลเสียสำคัญที่สุด คือขาดสมรรถภาพในการเรียน สุขภาพไม่ดี ทำให้ขาดเรียนบ่อย ขาดความเอาใจใส่ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน อัตราซ้ำชั้นสูง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527: 26) นักเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีปัญหาทุพโภชนาการถึงประมาณร้อยละ 30 เนื่องจากได้รับประทานอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากผู้ปกครองมีฐานะค่อนข้างยากจน ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ จึงไม่สามารถจัดหาอาหารให้เด็กนำมารับประทาน หรือไม่มีเงินให้เด็กซื้ออาหารกลางวันในโรงเรียนรับประทานได้ นอกจากนี้อาหารกลางวันที่ยำหน่ายในโรงเรียนยังขาดการควบคุมในเรื่องความสะอาดและคุณค่าทางโภชนาการ อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กซึ่งกำลังอยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโต ทั้งร่างกายและสติปัญญา เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย สุขภาพไม่สมบูรณ์ ขาดเรียนบ่อย หรือไปเรียนไม่สม่ำเสมอ ไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน (ณัฐพล ชันธไชย ; และคนอื่น ๆ. 2527: 1) ด้วยเหตุดังกล่าว จึงมีการสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันเพื่อแก้ปัญหา ซึ่งนอกจาก ช่วยแก้ปัญหาภาวะโภชนาการในเด็กวัยเรียนได้อย่างดีวิธีหนึ่งแล้วยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนอีกด้วย

จากความสำคัญที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า เด็กวัยเรียนจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรสนใจเอาใจใส่ในด้านการส่งเสริมโภชนาการเป็นอย่างยิ่ง ทางโรงเรียนจึงต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องจัดทำอาหารกลางวันเพื่อยกระดับภาวะโภชนาการและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุก ๆ ด้าน การจัดอาหารกลางวันเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งและควรจัดอย่างยั่งยืนในทุกโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยของการปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้น ถ้าโรงเรียนสามารถจัดดำเนินการได้เอง จะมีคุณประโยชน์แก่นักเรียนเป็นอย่างมาก นอกจากจะช่วยยกระดับภาวะโภชนาการและส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนแล้ว โรงเรียนยังเป็นสถานที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ อันจะนำมาซึ่งมาตรฐานทางสุขภาพอันดีของประชาชนในอนาคต

2.4 การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวัน

ในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะต้องให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงในด้านต่าง ๆ นอกจากนักเรียนได้นำความรู้และทักษะที่ได้ปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวันได้แล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้ดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนทุกคน โรงเรียนและชุมชน ดังนั้นโรงเรียนจะต้องจัดการเรียนการสอนบูรณาการให้เข้ากับกิจกรรมในโครงการอาหารกลางวัน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530: 34 – 36)

ขั้นที่ 1 การเตรียมผลผลิต

เป็นขั้นตอนที่ทำให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบที่จะนำไปประกอบอาหาร ในขั้นตอนนี้มีกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพเป็นแกนกลาง และนำกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ มาบูรณาการ เช่น

กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอภิปราย การจดบันทึก รายงานในเรื่องการปลูกพืช

กลุ่มทักษะ (คณิตศาสตร์) ใช้ความรู้ในเรื่องรูปทรงเรขาคณิต การวัดมาตราต่าง ๆ และการคำนวณพื้นที่เป็นต้น

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใช้ความรู้ในเรื่องการเจริญเติบโตของพืช การขยายและแพร่พันธุ์พืช เพื่อเตรียมนำไปปลูกในแปลง

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ฝึกนิสัยให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ความอดทนและการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การเตรียมอาหาร

เป็นขั้นตอนในการเตรียมรายการอาหาร โดยคำนึงถึงคุณค่าอาหารตามหลักโภชนาการ และเลือกเตรียมส่วนประกอบให้เหมาะกับจำนวนสมาชิก รวมทั้งการจัดเตรียมภาชนะและสถานที่เพื่อใช้ในการประกอบอาหาร ซึ่งขั้นตอนนี้มีกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นแกนกลางและนำกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ มาบูรณาการ เช่น

กลุ่มทักษะ (คณิตศาสตร์) ใช้ความรู้เรื่อง การชั่ง ตวง นับ ทำบัญชี เป็นต้น

กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนในทักษะการเขียน และการจดบันทึก

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ฝึกนิสัยให้มีความซื่อสัตย์ ความอดทน การทำงานกลุ่ม

ขั้นที่ 3 การประกอบอาหาร

เป็นขั้นตอนในการประกอบอาหาร ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ เป็นแกนกลางและนำกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ มาบูรณาการ เช่น

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใช้ความรู้เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ การประกอบอาหาร โดยคำนึงถึงความสะอาด ความปลอดภัย และคุณค่าอาหาร

ขั้นที่ 4 การรับประทานอาหาร

เป็นขั้นตอนในการฝึกความมีระเบียบในการเข้าแถว มารยาทการรับประทานอาหาร การจัดสถานที่สำหรับรับประทานอาหาร สุขนิสัยก่อนและหลังรับประทานอาหาร ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ขั้นที่ 5 การเก็บและล้าง

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนในการทำความสะดวกสถานที่ ภาชนะ ความมีระเบียบ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ และนำกลุ่มประสบการณ์ อื่น ๆ มาบูรณาการ ใช้กิจกรรมกลุ่ม การแบ่งงาน แบ่งความรับผิดชอบ

ขั้นที่ 6 การจัดการ

ขั้นตอนนี้เป็นการนำความรู้จากกิจกรรมสหกรณ์ ในเรื่อง การซื้อ การขาย การลงบัญชี การคิดต้นทุน กำไรและการแบ่งงานรับผิดชอบโดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยใช้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นแกนกลาง

ขั้นที่ 7 การถนอมอาหาร

เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติตั้งแต่การประกอบอาหาร การเก็บและล้าง เป็นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพเป็นแกนกลาง และนำกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ มาบูรณาการกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใช้ความรู้ในเรื่องการใช้สารเคมี และสารละลาย ความร้อน เป็นต้น

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ใช้ความรู้เรื่องความประณีตและศิลปะ

กลุ่มทักษะ (คณิตศาสตร์) ใช้ความรู้เรื่องการชั่ง ตวง คำนวณราคาทุน ราคาจำหน่าย เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ทุกขั้นตอนสามารถนำมาบูรณาการจัดการเรียนการสอน ได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญดังที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ในสภาพปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2544 : 5) ได้จัดแบ่งสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรออกเป็น 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ ถึงแม้ว่าวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย จะไม่ปรากฏชื่อวิชาในหลักสูตรในปัจจุบันนี้ก็ตาม แต่เนื้อหาสาระส่วนใหญ่ก็ยังคงอยู่ในวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ฯ สุขศึกษาและพลศึกษานั้นเอง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน จึงควรจัดให้มีการบูรณาการในหลาย ๆ สาระเข้าด้วยกันเพราะ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : วิธีการจัดการเรียนรู้ของครูยุค. 2000 :1)

ศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาดได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้เด็กได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง

การจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการแบ่งเบาภาระในการสอนของครู

การเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสดูใช้ความคิด ประสบการณ์ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาไปพร้อม ๆ กัน

2.5 การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

การดำเนินงานกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จำเป็นต้องมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล อย่างเป็นระบบ และประสานต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ อันจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไข ปรับปรุง แนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การนิเทศกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน หมายถึง การเสนอแนะ ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การติดตาม หมายถึง การตรวจสอบสภาพทั่วไปและผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันเป็นไปตามขั้นตอนที่วางไว้ หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายมากน้อยเพียงไร เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การติดตามการดำเนินงานกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน จะต้องพิจารณา ด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านปัจจัย ดูว่าจัดปัจจัยในการดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไร เช่น คน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เป็นต้น
2. ด้านกิจกรรมการดำเนินงาน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนและบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวันรูปแบบการจัดทำอาหารกลางวัน
3. ด้านผลการดำเนินงาน ติดตามผลดูว่า มีการปฏิบัติเป็นอย่างไร เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

การประเมินผลโครงการ โรงเรียนควรมีการประเมินผลโครงการ ดังนี้

1. โรงเรียนสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวันได้หรือไม่ มีปัญหาอย่างไร
2. นักเรียนขาดแคลนได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคนหรือไม่
3. การเจริญเติบโตของนักเรียน มีพัฒนาการขึ้นหรือไม่
4. นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหารหรือไม่

เพื่อให้ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ควรมีการติดตามผลและประเมินผลการทำงานเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะช่วยให้ปรับปรุงกิจการให้ถูกต้องและมีความก้าวหน้า การประเมินผลอาจใช้วิธี ดังนี้

1. สังเกต โดยการสังเกตความสนใจและความร่วมมือของนักเรียนที่มีต่อโครงการอาหารกลางวัน
2. จัดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน โดยให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นโดยเสรี
3. จัดการประชุมคณะกรรมการ ควรมีการจัดประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของกรรมการแต่ละคน เกี่ยวกับการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน และค้นหาวิธีดำเนินงานให้ได้ผลดี

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2531: 107) กล่าวว่า การประเมินผลการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน ทำได้ 2 วิธี ดังนี้

1. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ ต้องยึดหลักการสำคัญดังนี้
 - 1.1 ปฏิทินปฏิบัติงาน
 - 1.2 ความร่วมมือของบุคลากร
 - 1.3 การบริหารงบประมาณ
 - 1.4 ความคล่องแคล่วของการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

วิธีการประเมินผลอาจทำได้โดยการสัมภาษณ์ ใช้แบบสอบถาม สังเกต แล้วนำผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแล้ว วิเคราะห์และแปลผล

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ควรยึดหลักการดังนี้
 - 2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ
 - 2.2 การเปรียบเทียบในด้านพฤติกรรมการบริโภคของนักเรียน
 - 2.3 การเปลี่ยนแปลงในด้านภาวะโภชนาการ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง และความสมบูรณ์ของร่างกาย

สรุปได้ว่า การประเมินผลกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน หมายถึง การทำข้อมูลการดำเนินงานที่ได้จากการวัด โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ มาวิเคราะห์แล้วเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อตัดสินว่า การดำเนินงานกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

3. ยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การดูแลด้านอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนจำนวน 8 ล้านคนเศษ นับว่าเป็นภารกิจหน้าที่สำคัญยิ่งของกระทรวงศึกษาธิการ (ยุทธศาสตร์โครงการอาหารกลางวัน. ออนไลน์) ด้วยตระหนักว่าอาหารกลางวันของนักเรียนเป็นสิ่งสนับสนุนขั้นพื้นฐาน ที่จะทำให้นักเรียน เกิดความพร้อมในการเรียน และการเจริญเติบโตด้านร่างกายและสติปัญญา รัฐบาลไทยจึงได้ตรากฎหมาย

เป็นพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 มีวงเงินกองทุน 6,000 ล้านบาท เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน โดยให้นำเงินดอกผลมาเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือภาวะโภชนาการของนักเรียน อย่างไรก็ตาม ดอกผลของกองทุนดังกล่าว ยังไม่สามารถดูแลให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันได้อย่างทั่วถึง นักเรียนอีกนับล้านคนทั่วประเทศที่มาจากครอบครัวที่ยากจนยังขาดแคลนอาหารกลางวัน จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ที่จะต้องจัดการดูแลด้านอาหารกลางวันให้แก่ นักเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน สร้างผลผลิตทางการเกษตรนำไปสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน บางโรงเรียนต้องปรับงบประมาณที่ได้รับ เปลี่ยนเป็นค่าอาหาร เพื่อดูแลนักเรียนให้ได้กินครบทุกคนจากปณิญาสาสกล ว่าด้วยสิทธิเด็กระบุว่า “ เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลคุ้มครอง ” ประเทศที่พัฒนาแล้วถือว่าโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนเป็นความมั่นคงของชาติ ไม่ใช่เป็นเพียงการสงเคราะห์จากรัฐ ดังนั้น ในสหสวรรษใหม่นี้สังคมไทยไม่สามารถเพิกเฉยดูดายได้อีกต่อไป เพราะความอยู่รอดของประเทศ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเด็ก ๆ เหล่านี้

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2542 กำหนดให้การส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวันเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยเห็นชอบให้มีความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเห็นชอบให้ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และทุกกระทรวง ทบวง ให้การสนับสนุน

เพื่อให้สามารถ ดำเนินโครงการได้อย่างยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงเด็กกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง การตั้งศักยภาพของหน่วยงานราชการ ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ ใช้วิธีการยุทธศาสตร์อันหลากหลาย เพื่อดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน และขอเสนอยุทธศาสตร์สำหรับดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ข้อมูลแจ่มแจ้ง
2. ร่วมแรงร่วมใจ
3. ปัจจัยไม่ขัดสน
4. ประสิทธิภาพเหลือล้น
5. สร้างคนให้แข็งแกร่ง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ข้อมูลแจ่มแจ้ง

วัตถุประสงค์

มีข้อมูล สถิติ สารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอาหารกลางวันที่ถูกต้อง ชัดเจน ทันสมัย สามารถบ่งชี้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโครงการได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ทั้งในระดับนักเรียนรายบุคคล ห้องเรียน โรงเรียน และหน่วยงานต้นสังกัด

การดำเนินงาน

1. จัดให้มีข้อมูล สถิติ และสารสนเทศที่แสดงถึงสภาวะการขาดแคลนอาหารกลางวัน ภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนที่ถูกต้อง ตรงตามสภาพความเป็นจริง รวมถึงข้อมูลภูมิหลังของนักเรียนที่เป็นสาเหตุของการขาดแคลนอาหารกลางวัน และภาวะทุพโภชนาการ เช่น อาชีพของผู้ปกครอง จำนวนสมาชิกในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น
2. จัดประเภทนักเรียนออกตามสภาพปัญหา และความต้องการด้านอาหารกลางวัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการช่วยเหลือเป็นรายบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. จัดประเภทโรงเรียนตามผลการจัดโครงการอาหารกลางวัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเร่งรัด กระตุ้น สนับสนุนให้โรงเรียนที่ยังมีปัญหา และยกย่อง ชมเชยโรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ตรวจสอบการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ทุกรายการอย่างเข้มงวด ให้ถูกต้องทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ เมื่อพบว่ามี การให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนกับความเป็นจริง ต้องมีการแก้ไขและมีผู้รับผิดชอบ
5. เผยแพร่ข้อมูลที่แสดงสภาพปัญหา และความต้องการด้านอาหารกลางวัน อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง เพื่อให้เครือข่ายมีข้อมูลสำหรับการร่วมดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ร่วมแรงร่วมใจ

วัตถุประสงค์

เกิดความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กร และประชาชนในท้องถิ่น ที่สามารถให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน ทั้งด้านวิชาการ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร และปัจจัยอื่น ๆ แก่โรงเรียน

การดำเนินงาน

1. จัดตั้งเครือข่ายระหว่างหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนโรงเรียนทั้งด้านวิชาการ พัฒนาบุคลากรและปัจจัยอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการผลิตสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน รวมทั้งการเฝ้าระวัง และแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการของนักเรียน ร่วมกับโรงเรียน ผู้ปกครอง อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
2. นำพลังผู้ปกครอง กรรมการโรงเรียน ประชาชน องค์กรเอกชน องค์กรท้องถิ่น เข้าร่วมรับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันทั้งในด้านการบริหารจัดการ การสนับสนุนปัจจัยที่จำเป็น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปัจจัยไม่ชัดเจน

วัตถุประสงค์

โรงเรียนมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการจัดอาหารกลางวันให้นักเรียน เช่น เงินทุน กองทุน วัสดุอุปกรณ์ หรือปัจจัยอื่นใดที่ทำให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ อย่างเพียงพอและยั่งยืน

การดำเนินงาน

1. มุ่งสร้างผลผลิตป้อนให้กับโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งอาจเป็นผลผลิตที่ได้จากการเรียนการสอนในกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ หรือผลผลิตของโครงการที่มีวัตถุประสงค์โดยตรงของการสร้างผลผลิตเพื่ออาหารกลางวัน เช่น การปลูกผัก การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเพาะเห็ด เป็นต้น หรือโดยการสร้างผลผลิตใด ๆ เพื่อนำเงินรายได้เข้าสมทบโครงการ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ การทำดอกไม้จันทน์ กำไรจากสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน เป็นต้น
2. ส่งเสริมให้โรงเรียนระดมทุนทรัพย์เพื่อจัดกองทุนที่ยั่งยืน เพื่อนำดอกผลที่เกิดขึ้นมาจัดบริการอาหารกลางวันให้นักเรียนได้ครบทุกคน
3. ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้เห็นถึงความสำคัญของอาหารกลางวัน กระตุ้นและเชิญชวนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ทั้งด้านกำลังแรงงาน วัสดุอุปกรณ์และทุนทรัพย์ เพื่อให้โรงเรียนมีความมั่นคงในการจัดโครงการอาหารกลางวัน หรืออาจเชิญชวนสาธารณชนเพื่อเลี้ยงอาหารกลางวันนักเรียนในโอกาสพิเศษ เช่นวันเกิด

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ประสิทธิภาพเหลือน้อย

วัตถุประสงค์

โรงเรียนดำเนินโครงการอาหารกลางวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถยกระดับการจัดการไปสู่การพึ่งพาตนเอง

การดำเนินงาน

1. จัดเตรียมการด้านบุคลากร ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ได้อย่างราบรื่นต่อเนื่อง
2. เตรียมรายการอาหารล่วงหน้า เพื่อให้ได้รายการอาหารซึ่งมีสารอาหารครบถ้วน และมีปริมาณพอเพียงกับความต้องการของวัย โดยเน้นการจัดหาแหล่งวัตถุดิบในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ได้วัตถุดิบในการประกอบอาหารที่ราคาถูก สด สะอาด
3. ดูแลให้นักเรียนได้รับประทานอาหารครบทุกคนอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการ
4. หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน กระตุ้น เร่งรัด เพื่อให้โรงเรียนจัดโครงการอาหารกลางวัน ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างเต็มศักยภาพของโรงเรียน

5. นิเทศการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ทั้งด้านวิชาการ ด้านปริมาณและคุณภาพของอาหาร

6. ติดตามการดำเนินงาน ประเมินความก้าวหน้าเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านจำนวนเด็กผู้ได้รับการ คุณค่า ปริมาณอาหาร และวิธีการจัดการ รวมทั้งการลดลงของจำนวนเด็กที่ขาดแคลนอาหารกลางวันและภาวะทุพโภชนาการ

7. กระตุ้น ปลุกเร้า ให้โรงเรียนยกระดับศักยภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันเพิ่มขึ้นจนครบทุกคนทุกวัน และพัฒนาไปสู่ระดับที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ให้การยกย่องชมเชยเป็นกรณีพิเศษ สำหรับโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ

8. ให้มีคณะบุคคลหรือกรรมการเข้าร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน ตั้งแต่ขั้นการวางแผนการดำเนินงานประจำวัน การจัดหาปัจจัยสนับสนุน การติดตามประเมินผลโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยเน้นความโปร่งใส และตรวจสอบได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างคนให้แข็งแกร่ง

วัตถุประสงค์

นักเรียนมีแนวทางปฏิบัติ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

การดำเนินงาน

1. จัดทำและใช้แผนการสอนที่มีการเชื่อมโยงความคิดเรื่องโครงการอาหารกลางวัน กับกลุ่มประสบการณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้โครงการอาหารกลางวันเป็นเวทีในการฝึกทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน

2. สร้างความตระหนักเรื่องคุณค่าอาหารกับสุขภาพร่างกาย โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ จากกรณีตัวอย่างของการขาดอาหาร การรับประทานอาหารที่ผิดหลักโภชนาการ ประโยชน์ของอาหารที่ส่งผลต่อความเจริญเติบโตของร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

3. ใช้โครงการอาหารกลางวัน เพื่อสร้างคุณลักษณะที่ดี สำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม มารยาทในการรับประทานอาหาร ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการให้และการรับบริการ การรักษาความสะอาดสถานที่ ภาชนะอุปกรณ์ ตลอดจนการสร้างสมคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ เช่น ความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา ความรู้จักสำนึกต่อผู้ที่มีอุปการคุณ เป็นต้น

4. ฝึกนักเรียนให้สามารถร่วมวางแผนการให้บริการอาหารอย่างครบวงจร ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การจัดเตรียมวัตถุดิบ การประกอบอาหาร การให้บริการอาหาร การเก็บล้าง

5. ส่งเสริมให้นักเรียนได้วิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการของอาหาร ฝึกการเป็นผู้บริโภคที่ชาญฉลาด และสร้างสุขนิสัยเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 15 –18) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาและสำรวจข้อมูล

ขั้นตอนเบื้องต้นของการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันซึ่งโรงเรียนต้องเตรียมข้อมูลให้พร้อม เพื่อช่วยในการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับข้อมูลที่โรงเรียนต้องศึกษาสำรวจ มีดังนี้

1.1 บุคลากรที่ให้ความช่วยเหลือโครงการอาหารกลางวัน ได้แก่ ครู นักเรียน ภารโรง ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มหนุ่มสาว พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

1.2 งบประมาณในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนต้องคำนวณงบประมาณ ที่จะใช้ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน โดยพิจารณาว่าจะซื้อวัสดุเพิ่มเติมเกี่ยวกับอุปกรณ์การครัว การเกษตร และเครื่องใช้ที่จำเป็น เป็นงบประมาณเท่าไรและวัสดุบริโภค (เงินทุนหมุนเวียน) ที่ใช้รวมเป็นงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งได้จากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่

1.2.1 งบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดสรรให้

1.2.2 งบประมาณพัฒนาชนบทตามโครงการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.2.3 มูลนิธิต่าง ๆ เช่น มูลนิธิอานันทมหิดล มูลนิธิไทยรัฐ และองค์การยูนิเซฟ

เป็นต้น

1.2.4 ผู้บริจาค จากผู้มีจิตศรัทธา บริษัท ห้างร้าน สมาคม และชมรมต่าง ๆ

1.2.5 โรงเรียนจัดหาเอง โดยการจัดงานชุมนุมศิษย์เก่า การจัดงานประจำปี

การจัดงานวันปิดภาคเรียน

1.3 วัสดุอุปกรณ์การครัว การเกษตร และเครื่องใช้ที่จำเป็นต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนต้องสำรวจวัสดุเหล่านี้ที่โรงเรียนมีอยู่แล้ว และส่วนที่โรงเรียนต้องการซื้อเพิ่ม เพื่อใช้เตรียมผลผลิตการประกอบและการปรุงอาหาร

1.4 สถานที่ที่จะประกอบอาหาร ที่สำหรับให้นักเรียนนั่งรับประทานอาหารร่วมกัน ตลอดจนบริเวณที่จะทำการเกษตร เพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน

1.5 จำนวนนักเรียนที่รับประทานอาหาร จำแนกเป็นนักเรียนที่นำอาหารมาจากบ้าน ซื้อจากบริการของโรงเรียน และจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนควรได้รับการช่วยเหลือ

1.6 แหล่งผลิตและสถานที่ ที่จะซื้อวัตถุดิบมาประกอบอาหาร

2. แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน

เมื่อโรงเรียนดำเนินการศึกษา และสำรวจข้อมูลเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้การจัดทำอาหารกลางวันได้ผลตามความมุ่งหมาย โรงเรียนควรตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ ให้หัวหน้าสถานศึกษา แต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้

2.1 หัวหน้าสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
2.2 ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา	รองประธานกรรมการ
2.3 ผู้นำท้องถิ่น	กรรมการ
2.4 กรรมการโรงเรียน	กรรมการ
2.5 ตัวแทนผู้ปกครอง	กรรมการ
2.6 ผู้สนใจคนอื่น ๆ ใน ท้องถิ่น	กรรมการ
2.7 ครูผู้สอน ครูผู้สอนโภชนาการ พลศึกษา	กรรมการ
2.8 ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน	กรรมการและเลขานุการ

จากข้อมูลข้างต้น สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนจากบุคคล 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นคณะกรรมการ และครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน เนื่องจากบุคคลทั้ง 3 ฝ่ายเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในด้านการจัดการโครงการ ด้านผลการดำเนินงาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ประชุมคณะกรรมการและจัดทำโครงการ

เมื่อโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันแล้ว ประธานกรรมการควรนัดประชุมกรรมการ เพื่อพิจารณาวางแผน โดยเฉพาะในเรื่องสำคัญ ๆ ซึ่งควรให้ที่ประชุมรับทราบ

3.1 ชี้แจงนโยบายและจุดมุ่งหมายของโครงการอาหารกลางวัน

3.2 เสนอรูปแบบและวิธีดำเนินการที่โรงเรียนสามารถจัดได้ โดยการจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนย่อย บูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.3 ชี้แจงการควบคุมเกี่ยวกับการเงิน

3.4 กำหนดแนวทางในการประเมินผล

3.5 เรื่องอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาเฉพาะแต่ละท้องถิ่น

4. ประชุมผู้ปกครอง ครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

ชี้แจงให้ทุกฝ่ายได้เห็นความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวัน จุดมุ่งหมาย และขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลอาชีพต่าง ๆ สนับสนุนด้านทุน วัสดุการครัว วัสดุการเกษตร วัสดุดุขิป และแรงงานในการประกอบอาหารกลางวัน เพื่อให้โครงการอาหารกลางวันดำเนินไปด้วยความราบรื่น บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

5. การดำเนินงานตามโครงการ

การดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนต้องคำนึงถึงขั้นตอนของกิจกรรมตามลำดับ คือ การเตรียมผลผลิต การเตรียมอาหาร การประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร การเก็บและล้าง การจัดการ และการถนอมอาหาร โดยศึกษาสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น และแผนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ เพื่อบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวัน และการดำเนินงานโครงการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

5.1 การเตรียมผลผลิตการเกษตร โดยวางแผนให้นักเรียนแต่ละชั้นปีปลูกพืชที่มีอายุการเจริญเติบโตต่างกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตมาใช้ในโครงการอาหารกลางวันตลอดปี

5.2 การเตรียมสถานที่ ได้แก่ โรงอาหาร ห้องครัว ที่นั่งรับประทานอาหาร ที่จ่ายอาหาร อุปกรณ์และเครื่องใช้ที่จำเป็นอื่น ๆ โรงเรียนควรจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการดำเนินงาน

5.3 การสำรวจปริมาณผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียนที่จะรับประทานอาหารเป็นรายเดือน รายวัน เพื่อจะจัดเตรียมอาหารได้เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการในแต่ละวัน

5.4 การกำหนดรายการอาหารประจำวันควรคำนึงถึงวัตถุดิบที่เป็นผลผลิตของโรงเรียนเป็นลำดับแรก

5.5 การเตรียมวัตถุดิบ ครูและนักเรียนเลือกซื้ออาหารที่มีราคาถูก แต่ให้คุณค่าทางโภชนาการสูง ตามประมาณการเพื่อนำมาประกอบอาหารและจัดทำบัญชีรับ - จ่าย ด้วยความซื่อสัตย์

5.6 การปฏิบัติจริง โรงเรียนควรจัดตารางสอนในช่วงก่อนการพักกลางวันให้นักเรียนตั้งแต่ชั้น ป.3 - ป.6 ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนสำหรับเตรียมอาหาร ประกอบอาหาร ดูแลการรับประทานอาหาร เก็บและล้าง และการจัดการ โดยหมุนเวียนสลับหน้าที่กันไปในแต่ละครั้ง

5.7 การบริการอาหาร โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่มาก ซึ่งมีจำนวนนักเรียนมาก ไม่สะดวกแก่การให้และรับบริการ ควรทยอยให้นักเรียนมารับบริการอย่างมีระเบียบ เพื่อสะดวกต่อการดูแลได้อย่างทั่วถึง

5.8 การทำความสะอาดสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ หลังจากประกอบอาหารและรับประทานอาหารแล้ว นักเรียนต้องเก็บกวาด เช็ดถูสถานที่รับประทานอาหารให้สะอาด เพื่อให้มีอายุการใช้งานได้ยาวนาน ตลอดจนการสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่นักเรียน

5.9 การเงินและการจัดทำบัญชี เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันจะสำเร็จได้ต้องมีผู้เกี่ยวข้อง เช่น บุคลากรทุกฝ่าย งบประมาณทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งผู้บริจาค สถานที่ประกอบการ พื้นที่ในการทำเกษตร แหล่งผลิตและสถานที่จำหน่าย มีการจัดดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ พร้อมทั้งติดตามผล ทั้งนี้จะต้องให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมลงมือกระทำจริง โดยมีผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนจำทำให้โครงการอาหารกลางวันมั่นคง นักเรียนได้ประสบการณ์จริง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

เจษฎา บพิตรสุวรรณ (สมบุรณ์ แก้วมาก. 2533 ; อ้างอิงจาก เจษฎา บพิตรสุวรรณ. 2537: 41 - 42) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ผู้รับผิดชอบหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน และครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ผู้รับผิดชอบหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน และครูอาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับด้านงบประมาณโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน คณะกรรมการที่มีความแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และกรรมการชายมีความคิดเห็นสูงกว่ากรรมการเพศหญิง อาจเป็นเพราะคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีบทบาทหน้าที่ในการจัดซื้อวัสดุจัดทำ จัดจำหน่าย และจัดทำบัญชี จึงได้พบและประสบกับปัญหาในด้านงบประมาณมากกว่าเพศชาย และโดยธรรมชาติทั่วไปเพศหญิงจะมีความละเอียด รอบคอบในด้านการเงิน การบัญชีมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีความคิดเห็นด้านงบประมาณโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนระหว่างกรรมการเพศชายและเพศหญิงจึงแตกต่างกัน

บุศรา ประดิษฐ์นุช (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมการของโรงเรียนได้ศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลน มีการประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการดำเนินงาน โรงเรียนมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครูผู้สอนงานเกษตรและงานบ้าน เพื่อเตรียมผลผลิตสำหรับโครงการอาหารกลางวัน ในการประเมินผล ประเมินในด้านความพร้อมของบุคลากร และด้านการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน

สุชาดา ขำหุ่่น (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า

1. โรงเรียนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการดำเนินงานมากกว่า 5 คน มีการจัดอาหารเสริม (นม) ให้กับนักเรียนทุกวัน โรงเรียนได้รับงบประมาณการจัดโครงการอาหารกลางวันจากกรุงเทพมหานคร สถานที่ประกอบอาหารใช้โรงอาหารที่มีที่ล้างภาชนะและเก็บรักษาเป็นสัดส่วนถูกสุขลักษณะ โรงเรียนทุกขนาดจะจ้างแม่ครัวมาประกอบอาหาร ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กมากจะให้ครูเป็นผู้ประกอบการเอง

2. ปัญหาการดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน พบว่าคณะกรรมการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไม่ชัดเจน ขาดงบประมาณ เครื่องครัวไม่ทันสมัย ขาดแคลนอุปกรณ์ สถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์คับแคบในการดำเนินงาน สถานที่ประกอบอาหารไม่ได้มาตรฐาน ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีชั่วโมงสอนมาก จึงจัดโครงการได้ไม่เต็มที่ และขาดกระบวนการในการประเมินผลโครงการ

จักรพงศ์ บุญเลิศ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ และหลักเกณฑ์การดำเนินงานด้านงบประมาณอยู่ในระดับดีมาก มีสถานที่ให้นักเรียนรับประทานอาหารเช้า และประกอบอาหารอย่างเหมาะสมทุกโรงเรียน มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน มีการจัดทำอาหารทุกวันที่เปิดเรียน โดยได้คำนึงถึงคุณค่า และโภชนาการ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูเป็นผู้นิเทศ และประเมินผลในภาพรวม มีปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกระทรวงศึกษาธิการไม่เพียงพอแก่การดำเนินงาน

อนุรักษ์ บุญจันทร์ (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูโดยรวมจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยมีรายข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนการประชุมคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการจัดทำหลักฐานข้อมูลไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีหลักฐานบันทึกการรับ-จ่ายเงินเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน มีการให้ครู อาจารย์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

2. ครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายขั้นตอนไม่แตกต่างกัน

ณรงค์ เจริญผล (2543: 87) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาภาคบังคับ 6 ปี กับโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ผลของความแตกต่างอาจขึ้นอยู่กับสภาพของสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ ผู้บริหารและนโยบายที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มโรงเรียนทั้งสอง ซึ่งจะเห็นได้จากเมื่อแยกวิเคราะห์ เฉพาะกลุ่มผู้บริหารก็ยังพบว่าโรงเรียนทั้งสองมีแนวทางการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนที่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มครูที่รับผิดชอบหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน ก็พบว่าแนวทางการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันมีความแตกต่างกันในทุกประเด็น

สมเกียรติ จิรประเสริฐวงศ์ (2546: 64 - 65) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1. การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ระดับความคิดเห็นระดับมาก คือด้านบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันและผลการดำเนินงานของโครงการตามลำดับ กิจกรรมโครงการอาหารกลางวันเป็นกิจกรรมที่สามารถบูรณาการกับการเรียนการสอนได้ทุกวิชา และเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในหลักสูตร

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน จำแนกตามเพศ อายุ ขนาดของโรงเรียน พบว่า คณะกรรมการที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ขนาดของโรงเรียนต่างกัน และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน โดยรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ณิชาภา เจริญรุ่งเรืองชัย (2547: บทคัดย่อ) ได้จัดทำคู่มือการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนดอนฉิมพลีพิทยาคม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการจัดทำได้คู่มือการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนดอนฉิมพลี ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับ การบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน 4 เรื่อง คือ 1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา 2. การวางแผน 3. การดำเนินงานตามแผน 4. การประเมินผล และพร้อมทั้งมีตัวอย่างแบบฟอร์มต่าง ๆ ทุกขั้นตอนของการปฏิบัติ

บุญหนา อินทร์สีลา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารงบประมาณโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบล การใช้งบประมาณจัดทำอาหารเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 500 – 1,000 บาท / วัน ซึ่งยังไม่เพียงพอ

2. รูปแบบการจัดส่วนใหญ่โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง ให้นักเรียนทุกคนนำอาหารมาจากบ้านแล้วโรงเรียนทำเพิ่มเติมเฉลี่ยให้กับทุกคน โดยเน้นที่กลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก

3. การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และจัดกิจกรรมได้ครบทุกขั้นตอน

4. สถานที่ดำเนินการ ส่วนใหญ่ไม่มีอาคารโรงอาหารเป็นเอกเทศถาวร

5. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ

6. ปัญหาของการดำเนินงาน มี 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารการเงิน ด้านการดำเนินโครงการ ด้านการนิเทศติดตาม

7. ผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า การจัดสรรงบประมาณผ่านองค์การบริหารส่วนตำบล มีความล่าช้า ไม่สอดคล้องกับวันเปิดเรียนจริงทำให้ไม่ต่อเนื่อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการบริหารงานในการจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลจากงานวิจัยดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัย การกำหนดขอบข่ายและเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เคล (อัญชลี โกพลรัตน์. 2536 ; อ้างอิงจาก Kale. 1980) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของนโยบายโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนกับภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียน เขตการศึกษา 2 รัฐฟลอริดา โดยทำการศึกษาจากโรงเรียนที่จัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนทั้งหมด โรงเรียนที่มีบริการอาหารของโรงเรียนร่วมกับมีร้านค้ามาขายด้วย และโรงเรียนที่อนุญาตให้นักเรียนออกไปรับประทานอาหารนอกโรงเรียน การเก็บข้อมูลจากนักเรียนอาสาสมัคร 363 คน ซึ่งอายุระหว่าง 12 – 16 ปี ในโรงเรียนชานเมืองและชนบท โดยควบคุมตัวอย่างให้มีสภาพทางฐานะเศรษฐกิจ อายุ เชื้อชาติใกล้เคียงกัน ภาวะโภชนาการที่ต้องการศึกษาใช้เกณฑ์ที่เป็นข้อเสนอแนะของโครงการอาหารกลางวันของรัฐบาลกลาง และมีการตรวจวิเคราะห์ผลทางชีวเคมีของวิตามินเอ วิตามินซี และเหล็กในเลือด ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างทางภาวะโภชนาการของนักเรียนชนบทกับนักเรียนโรงเรียนชานเมือง นักเรียนชายมีภาวะโภชนาการสูงกว่านักเรียนหญิง นอกจากนั้นความแตกต่างระหว่างวิตามินเอ วิตามินซี และเหล็ก ก็พบว่านักเรียนในโรงเรียนที่จัดอาหารกลางวันให้ มีความแตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้จัดอาหารกลางวัน และนักเรียนที่รับประทานอาหารกลางวันที่โรงเรียนจัด มีความแตกต่างจากนักเรียนที่รับประทานอาหารนอกโรงเรียน

บอร์กแมน ; และกันเตอร์ (อัญชลี โกพลรัตน์. 2536 ; อ้างอิงจาก Borgman ; & Gunter. 1983) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยเน้นศึกษาเฉพาะคุณภาพของบุคลากรที่มีต่อประสิทธิภาพในการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนและพัฒนา รูปแบบของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการเตรียมอาหาร สถานที่ในการประกอบอาหาร โรงเรียนขนาดต่าง ๆ ในตำบลวางระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันให้ง่ายและคล้ายคลึงกัน ผู้รับผิดชอบโครงการคือโภชนาการซึ่งขึ้นตรงต่ออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ถ้าไม่พิจารณาขนาดโรงเรียนแล้ว นโยบายการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนทุกขนาดควรจ้างโภชนาการเป็น ผู้จัดดำเนินงานให้บริการอาหารกลางวันและผู้ประกอบอาหารควรได้รับประกาศนียบัตรด้านอาหารและโภชนาการโดยเฉพาะ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นประธานกรรมการ ครูผู้สอนซึ่งเป็นกรรมการ และครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวันซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ กลุ่มละ 1 คน ในแต่ละโรงเรียน ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 93 โรงเรียน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชากรที่สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) โดยสุ่มจากโรงเรียน 2 ขนาด ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก 58 โรงเรียน ขนาดกลาง 25 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 83 โรงเรียน จำนวน 249 คน

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีลำดับขั้นดังนี้

1. ผู้วิจัยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากตารางสำเร็จรูปศิริชัย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2537: 106) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$
2. ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) โดยแบ่งชั้นดังนี้
 - 2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวน 1 - 200 คน
 - 2.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวน 201 - 499 คน

3. สุ่มตามสัดส่วนขนาดของประชากร คือ ขนาดเล็ก และขนาดกลาง จะได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ ตามขนาดของโรงเรียน รวม 83 โรงเรียน (ดังปรากฏตามตาราง 4) โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนเพียง 2 ขนาด เพราะโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด มีลักษณะการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน

ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ขนาดโรงเรียนจำแนกตามจำนวนนักเรียนของสพฐ.	จำแนกโรงเรียนตามขนาดที่ใช้ในการวิจัย (โรง)	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (โรง)	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (คน)
โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนจำนวน 1- 200 คน)	65	58	174
โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนจำนวน 201-499 คน)	28	25	75
รวม	93	83	249

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และได้กำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามจาก เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียนที่สอน และประสบการณ์ในหน้าที่เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการโครงการอาหารกลางวัน ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านผลการดำเนินงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้เสนอความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานการจัดโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งคำตอบส่วนนี้จะนำไป ประมวลผล เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารงานต่อไป

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ จัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา
2. นำข้อมูลและแนวคิดต่าง ๆ มากำหนดเป็นนิยามศัพท์ และสร้างแบบสอบถามให้ ครอบคลุมนิยามศัพท์และตัวแปรที่กำหนด
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้ มี ความถูกต้อง สมบูรณ์
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จำนวน 48 ข้อ ไปตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ และอาจารย์สมยศ ชื่นกำเหนิด พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตาม เนื้อหา (content validity) แล้วหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีค่า IOC ระหว่าง .6667 - 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกข้อ แต่มีข้อคำถามบาง ข้อที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่ามีลักษณะเนื้อความคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจึงปรับปรุงและตัดข้อคำถามบางข้อ ออก เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อน ทำให้เหลือข้อคำถามจำนวน 45 ข้อ
5. นำข้อคำถามจำนวน 45 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน
6. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนน ข้ออื่น ๆ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป พบว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นจำนวน 45 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .3149 - .8175 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกข้อ
7. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัก (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .9638
8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความ เห็นชอบนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
9. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงหน่วยราชการต้นสังกัดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว พร้อมหนังสือส่งจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ไปมอบให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองในการประชุมผู้บริหารประจำเดือน ในวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2549 และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ครูซึ่งเป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน รวมถึงตัวผู้บริหารโรงเรียนเอง โดยแจกแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 249 ฉบับ

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งแบบสอบถามคืนที่ศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ภายใน 2 สัปดาห์ คือระหว่างวันที่ 6 -20 พฤศจิกายน พ.ศ.2549 ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 249 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน และรายงานผลการวิจัยต่อไป

4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน แล้วคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยมีวิธีการดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียนที่สอน และประสบการณ์ในหน้าที่ ใส่รหัสโดยจำแนกตามตัวแปรย่อย เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 นำมาตรวจให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยน้อย

ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยปานกลาง

ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยมาก

ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยมากที่สุด

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยนำเนื้อหามารวบรวมเป็นรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss เพื่อหาค่าสถิติตามจุดมุ่งหมาย และสมมติฐานที่ตั้งไว้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการ ต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 -1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51- 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51- 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51- 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	4.51- 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามตัวแปรอิสระ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ $t - test$ ส่วนการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรตำแหน่งหน้าที่ วิเคราะห์โดยใช้สถิติความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ค่าความถี่ และร้อยละ

5.1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 69)

$$s = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	s	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

5.2 สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจรายข้อ โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2548: 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งให้คะแนนเป็น + 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดนิยามปฏิบัติการให้ค่า + 1 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดนิยามปฏิบัติการให้ค่า 0 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่วัดนิยามปฏิบัติการให้ค่า - 1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) มาปรับเป็นสูตร $r_{\text{Item} - \text{Total}}$ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2548: 4)

$$r_{\text{Item} - \text{Total}} = \frac{n\Sigma IT - \Sigma I \Sigma T}{\sqrt{[n\Sigma I^2 - (\Sigma I)^2][n\Sigma T^2 - (\Sigma T)^2]}}$$

เมื่อ n แทน จำนวนคนในกลุ่ม
 I แทน คะแนนของข้อคำถาม หรือ Item
 T แทน คะแนนผลรวมของข้ออื่น ๆ ที่เหลือทุกข้อ หรือ Total

5.2.3 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient - α) ของครอนบัค (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2548: 14)

$$\alpha = \frac{K}{K - 1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด
 K แทน จำนวนส่วนย่อยหรือจำนวนข้อคำถามของเครื่องมือวัด
 S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละส่วนย่อยหรือแต่ละข้อ
 S_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

5.3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า t -test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 166)

$$t = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าพิจารณาใน t - distribution
	$\overline{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

5.3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยหลายค่าของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)
(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F - distribution
	MS_B	แทน	Mean square between - groups

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมาย ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่

ตาราง 5 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	96	38.6
1.2 หญิง	153	61.4
รวม	249	100.0
2. ตำแหน่งหน้าที่		
2.1 ผู้บริหาร	83	33.3
2.2 ครูผู้สอน	83	33.3
2.3 ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน	83	33.3
รวม	249	100.0
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	174	69.9
3.2 โรงเรียนขนาดกลาง	75	30.1
รวม	249	100.0
4. ประสบการณ์ในหน้าที่		
4.1 5 ปี หรือน้อยกว่า	80	32.1
4.2 มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	169	67.9
รวม	249	100.0

จากตาราง 5 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 249 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และมีประสบการณ์ในหน้าที่มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป เมื่อพิจารณาถึงตำแหน่งหน้าที่ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ปรากฏว่าทุกกลุ่มมีจำนวนเท่ากัน

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการโครงการ ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านผลการดำเนินงาน

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการจัดการโครงการ	4.19	.58	มาก
2. ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน	4.26	.63	มาก
3. ด้านผลการดำเนินงาน	4.36	.53	มาก
รวม	4.25	.51	มาก

จากตาราง 6 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัด
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
ด้านการจัดการโครงการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการจัดการโครงการ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
1.โรงเรียนควรจัดประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดโครงการระหว่างผู้บริหารและคณะครูทุกท่านอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.31	.77	มาก
2.ควรมีการประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน	4.33	.82	มาก
3.การจัดโครงการอาหารกลางวัน ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคน	4.54	.76	มากที่สุด
4.โครงการอาหารกลางวันควรได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครองนักเรียน และองค์กรเอกชนต่างๆ	4.04	.91	มาก
5.เงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่เพียงพอต่อการดำเนินงานของโครงการอาหารกลางวัน	3.48	.95	ปานกลาง
6.โครงการอาหารกลางวันควรจัดบริการอาหารฟรีให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุกคน	4.32	.92	มาก
7.ควรมีการจัดทำและใช้แผนการสอนที่มีความเชื่อมโยงความคิดเรื่องโครงการอาหารกลางวันบูรณาการกับสาระวิชาอื่นๆ	3.91	.82	มาก
8.โรงเรียนควรจัดทำข้อมูล สถิติ และสารสนเทศ แสดงจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวันให้ชัดเจนเป็นปัจจุบัน	4.24	.72	มาก
9.โรงเรียนควรมีการระดมทุนทรัพย์ เพื่อจัดตั้งกองทุนที่ยั่งยืนและนำดอกผลที่เกิดขึ้นมาจัดบริการอาหารกลางวัน	3.94	.86	มาก
10.เอกสารการเงินโครงการอาหารกลางวันควรจัดทำในรูปคณะกรรมการและเป็นปัจจุบันเสมอ	4.37	.78	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการจัดการโครงการ	$\bar{X}$	S	ระดับ ความ คิดเห็น
11.ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบทะเบียนคูปองโครงการ อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง	4.33	.82	มาก
12.งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นควรต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.37	.83	มาก
13.การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นการเพิ่ม ภาระให้แก่ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	3.69	1.13	มาก
14.สถานที่ประกอบอาหารควรแยกเป็นสัดส่วนชัดเจน	4.31	.83	มาก
15.บุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบโครงการอาหาร กลางวันควรมีความรู้เรื่องโภชนาการเป็นอย่างดี	4.25	.81	มาก
16.ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบโครงการควรมีความรู้ความ เข้าใจนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และ วิธีดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.31	.78	มาก
17.การจัดโครงการอาหารกลางวันควรให้นักเรียนได้มี ส่วนร่วมโดยการตั้งเวรทำความสะอาดอุปกรณ์ และสถานที่	4.33	.85	มาก
18.โรงเรียนควรใช้กิจกรรมอาหารกลางวันเป็นเวทีให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน	4.14	.77	มาก
19.โรงเรียนควรมีการควบคุมราคาอาหารที่จำหน่ายให้มีความ เป็นธรรมกับผู้ซื้อและผู้ขาย	4.27	.82	มาก
20.ควรมีการประเมินประสิทธิภาพในการจัดโครงการอาหาร กลางวันจากผู้เกี่ยวข้อง	4.28	.77	มาก
21.การให้บุคลากรภายนอกเข้ามาจัดทำอาหารกลางวันควรมี การประมูลอย่างเปิดเผย	4.28	.80	มาก
รวม	4.19	.58	มาก

จากตาราง 7 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ด้านการจัดการโครงการโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ การจัดโครงการอาหารกลางวันมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคน ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ เงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่เพียงพอต่อการดำเนินงานของโครงการอาหารกลางวัน ส่วนข้ออื่นๆนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัด
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
1.การจัดกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	4.16	.80	มาก
2.กิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน ช่วยฝึกนักเรียนให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	4.22	.84	มาก
3.กิจกรรมโครงการช่วยสร้างควมมีระเบียบวินัยและความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียนในวิชาสังคมศึกษา	4.14	.80	มาก
4.การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกมารยาทในการเข้าแถวรับบริการอาหาร	4.51	.76	มากที่สุด
5.การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.15	.84	มาก
6.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ การซื้อ-ขายในชั้นเตรียมอาหารในวิชาคณิตศาสตร์	4.00	.94	มาก
7.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เตรียมรายการอาหารที่มีคุณค่า ถูกหลักโภชนาการในวิชาวิทยาศาสตร์	4.09	.88	มาก
8.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนลงมือประกอบอาหารด้วยตนเองในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	4.25	.81	มาก
9.การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตนล้างมือ ก่อนและหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง	4.52	.77	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
10.ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ ปฏิบัติการจัดเก็บสถานที่ และภาชนะหลัง รับประทานอาหารในวิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี	4.38	.81	มาก
11.ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกมารยาทใน การรับประทานอาหารร่วมกัน	4.47	.75	มาก
12.ควรมีการนำความรู้จากกิจกรรมสหกรณ์ในวิชา สังคมศึกษาเรื่องการคิดต้นทุนและกำไรมาฝึก ปฏิบัติในกิจกรรมอาหารกลางวัน	4.18	.82	มาก
13.ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ การถนอมอาหารในวิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี	4.22	.79	มาก
14.มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรม อาหารกลางวัน เพื่อฝึกการแบ่งงาน ความรับผิดชอบ เช่น ในการเก็บ ล้างภาชนะ	4.35	.77	มาก
รวม	4.26	.63	มาก

จากตาราง 8 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกมารยาทในการเข้าแถวรับบริการอาหาร และควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตน ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง ส่วนข้ออื่นๆ นั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ด้านผลการดำเนินงาน โดยรวมและรายข้อ

ด้านผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S	ระดับ ความคิดเห็น
1.โครงการอาหารกลางวัน มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีภาวะทุพโภชนาการลดลง	4.29	.77	มาก
2.โครงการอาหารกลางวันส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณค่า	4.40	.63	มาก
3.โครงการอาหารกลางวันช่วยส่งเสริมให้สุขภาพของนักเรียนดีขึ้น	4.42	.62	มาก
4.โครงการอาหารกลางวันช่วยส่งเสริมสุขนิสัยในการรับประทานอาหารของนักเรียนให้ดีขึ้น	4.39	.62	มาก
5.โครงการอาหารกลางวันส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักว่า ความรู้เชิงทฤษฎีสามารถนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้จริง	4.27	.71	มาก
6.นักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวันได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคน	4.52	.63	มากที่สุด
7.เจ้าหน้าที่โครงการควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานภาคเรียนละหนึ่งครั้ง	4.44	.66	มาก
8.โครงการอาหารกลางวันช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน	4.28	.79	มาก
9.โครงการอาหารกลางวันช่วยฝึกทักษะด้านงานครัวให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.26	.78	มาก
10.โครงการอาหารกลางวันช่วยส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.31	.72	มาก
รวม	4.36	.53	มาก

จากตาราง 9 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ด้านผลการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ นักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวันได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคน ส่วนข้ออื่นๆ นั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของ
คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์
เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น	ชาย		หญิง		t	p
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านการจัดการโครงการ	4.23	.45	4.17	.65	.77	.45
2. ด้านการบูรณาการกิจกรรม การเรียนรู้การสอน	4.29	.51	4.24	.70	.58	.56
3. ด้านผลการดำเนินงาน	4.32	.53	4.38	.53	-.82	.42
รวม	4.27	.43	4.24	.56	.44	.66

จากตาราง 10 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อ
การจัดโครงการอาหารกลางวันทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของ
คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ความคิดเห็น	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		ครูหัวหน้าโครงการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านการจัดการโครงการ	4.24	.46	4.16	.69	4.18	.56
2. ด้านการบูรณาการกิจกรรม การเรียนรู้การสอน	4.29	.51	4.26	.72	4.23	.65
3. ด้านผลการดำเนินงาน	4.39	.52	4.36	.54	4.32	.54
รวม	4.29	.44	4.24	.58	4.23	.52

จากตาราง 11 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน
มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ความคิดเห็น	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการจัดการโครงการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.25	.13	.38	.69
	ภายในกลุ่ม	246	82.45	.34		
	รวม	248	82.70			
2. ด้านการบูรณาการกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.16	.08	.20	.82
	ภายในกลุ่ม	246	98.63	.40		
	รวม	248	98.79			
3. ด้านผลการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.16	.08	.28	.75
	ภายในกลุ่ม	246	69.23	.28		
	รวม	248	69.39			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.17	.09	.32	.72
	ภายในกลุ่ม	246	65.22	.27		
	รวม	248	65.39			

จากตาราง 12 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ คณะกรรมการที่อยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนใกล้เคียงกัน

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของ
คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ความคิดเห็น	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดกลาง		t	p
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านการจัดการโครงการ	4.21	.57	4.15	.59	.68	.50
2. ด้านการบูรณาการกิจกรรม การเรียนการสอน	4.28	.62	4.21	.66	.76	.45
3. ด้านผลการดำเนินงาน	4.34	.55	4.39	.47	-.67	.51
รวม	4.26	.51	4.23	.52	.50	.62

จากตาราง 13 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน
ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่ปฏิบัติหน้าที่
อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันใน
โรงเรียนใกล้เคียงกัน

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของ
คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในหน้าที่

ความคิดเห็น	5 ปี หรือน้อยกว่า		มากกว่า 5 ปีขึ้นไป		t	p
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านการจัดการโครงการ	4.31	.49	4.14	.61	2.22*	.03
2. ด้านการบูรณาการกิจกรรม การเรียนการสอน	4.41	.54	4.19	.66	2.66**	.01
3. ด้านผลการดำเนินงาน	4.36	.57	4.36	.51	.03	.98
รวม	4.35	.47	4.20	.53	2.19*	.03

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการจัดการโครงการ และด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับ .01 ตามลำดับ นั่นคือ คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ 5 ปี หรือน้อยกว่า มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวม และด้านการจัดการโครงการ รวมถึงด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เห็นด้วยมากกว่าคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่มากกว่า 5 ปีขึ้นไป ส่วนในด้านผลการดำเนินงาน พบว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามจำนวน 92 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเป็นจำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 15 – 16

ตาราง 15 ความถี่ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่นำเสนอปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวัน	ความถี่
ด้านการจัดการโครงการ	
1. การบริการอาหารกลางวันฟรียังไม่ทั่วถึงแก่นักเรียนภาคบังคับทุกคน	21
2. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	14
3. โรงอาหารและอุปกรณ์ต่างๆ ไม่สะอาดและถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร	11
4. การบริหารจัดการงบประมาณไม่โปร่งใส	9
5. อาหารที่จำหน่ายยังไม่เน้นคุณค่าทางโภชนาการแก่นักเรียนเท่าที่ควร	9
6. นักเรียนยังขาดมารยาทในการรับประทานอาหารที่ดี	8
7. บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ	2
8. การจัดการโครงการอาหารกลางวันเป็นการเพิ่มภาระแก่ครูในโรงเรียนขนาดเล็ก	2
ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน	
1. ขาดการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้อื่นๆ	36
2. การบูรณาการกระทำได้ยาก ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรอื่น	16
3. ครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ	12
4. บุคลากรที่ไม่ได้รับผิดชอบโครงการไม่เห็นความสำคัญของการบูรณาการ	3
5. เวลาในการเรียนวิชาเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันน้อยเกินไป	2
ด้านผลการดำเนินงาน	
1. ขาดการประชาสัมพันธ์และการรายงานผลโครงการที่ดี	23
2. ขาดการประเมินผลโครงการที่ต่อเนื่อง	11
3. ขาดการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เช่น กิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	8
4. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันใช้เวลามาก ทำให้เรียนไม่ทัน	2

จากตาราง 15 พบว่า ปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันด้านการจัดการโครงการที่มีความถี่สูงสุด คือ การบริการอาหารกลางวันฟรียังไม่ทั่วถึงแก่นักเรียนภาคบังคับทุกคน รองลงมา คือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอโรงอาหารรวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ไม่สะอาด และถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร ตามลำดับ ส่วนด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนปัญหาที่มีความถี่สูงสุด คือ ขาดการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้อื่นๆ รองลงมา คือ การบูรณาการกระทำได้ยาก ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรอื่น และครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ ตามลำดับ ส่วนด้านผลการดำเนินงานปัญหาที่มีความถี่สูงสุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์และการรายงานผลโครงการที่ดี รองลงมา คือ ขาดการประเมินผลโครงการที่ต่อเนื่อง และขาดกิจกรรมที่สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เช่น กิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามลำดับ

ตาราง 16 ความถี่ของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่น่าเสนอข้อเสนอแนะในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ข้อเสนอแนะต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน	ความถี่
ด้านการจัดการโครงการ	
1. ควรส่งเสริมการจำหน่ายอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น	24
2. ควรมีการตรวจสอบคุณภาพอาหารอย่างสม่ำเสมอ	21
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรศึกษาบริบทของโรงเรียนก่อนจัดสรรงบประมาณ	17
4. ควรให้นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการอาหารกลางวัน โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก หรือโรงเรียนที่ห่างไกลกันดาร	4
5. ควรส่งเสริมการทำเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	3
6. ควรคำนึงถึงความพร้อมของบุคลากร	3
ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน	
1. ควรสอดแทรกการบูรณาการให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	16
2. ควรประสานความร่วมมืออันดีระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครอง	11
3. ควรติดตามประเมินสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวันอย่างต่อเนื่อง	8
4. ในโรงเรียนขนาดเล็กการบูรณาการจะช่วยแบ่งเบาภาระได้มาก	5
ด้านผลการดำเนินงาน	
1. ควรมีการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง	22
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน	15
3. ชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงาน	9
4. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลการดำเนินงานและความพึงพอใจของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน	5

จากตาราง 16 พบว่า ข้อเสนอแนะในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันด้านการจัดการโครงการที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรส่งเสริมการจำหน่ายอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น รองลงมา คือ ควรมีการตรวจสอบคุณภาพอาหารอย่างสม่ำเสมอ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรศึกษาบริบทของโรงเรียนก่อนจัดสรรงบประมาณ ตามลำดับ ส่วนด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรสอดแทรกการบูรณาการให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รองลงมา คือ ควรประสานความร่วมมืออันดีระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และควรติดตามประเมินสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวันอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ส่วนด้านผลการดำเนินงานข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรมีการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน และชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงาน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ การจัดการโครงการ การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และผลการดำเนินงานโครงการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

สมมุติฐานการวิจัย

1. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน
2. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน
3. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน
4. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นประธานกรรมการ ครูผู้สอนซึ่งเป็นกรรมการ และครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวันซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 93 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่ได้มาจากการสุ่มประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากตารางสำเร็จรูปศิริชัย (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2537: 106) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างแยกเป็นผู้บริหาร 83 คน ครูผู้สอน 83 คน และครูหัวหน้าโครงการ 83 คน แยกตามขนาดโรงเรียนต่างกันรวม 83 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 249 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และได้กำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามจาก เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการโครงการอาหารกลางวัน ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านผลการดำเนินงาน โดยใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการจัดการโครงการอาหารกลางวัน โดยใช้คำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงหน่วยราชการต้นสังกัดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 83 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือนำส่งจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ไปให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และให้ผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กับคณะครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม และรวบรวมส่งคืนภายใน 2 สัปดาห์ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการระหว่างวันที่ 6 – 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม รายด้าน และรายข้อ
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีเพศ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกัน โดยใช้สถิติค่าที่ (t - test)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Varaince)
5. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด สรุปโดยหาค่าความถี่ และเรียงลำดับความถี่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน ทั้งโดยรวมและด้านการจัดการโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผลการดำเนินงานนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 92 คน ซึ่งได้นำเสนอข้อที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการจัดการโครงการ คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันนำเสนอปัญหาด้านการจัดการโครงการไว้คือ การบริการอาหารกลางวันฟรียังไม่ทั่วถึงแก่นักเรียนภาคบังคับทุกคนงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ และโรงอาหารรวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ไม่สะอาด ไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้คือ ควรส่งเสริมการจำหน่ายอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น ควรมีการตรวจสอบคุณภาพอาหารอย่างสม่ำเสมอ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรศึกษาบริบทของโรงเรียนก่อนจัดสรรงบประมาณ

ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันนำเสนอปัญหาด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้คือ ขาดการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้อื่นๆ การบูรณาการกระทำได้ยาก ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรอื่นและครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะไว้คือ ควรสอดแทรกการ

บูรณาการให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรประสานความร่วมมืออันดีระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และควรติดตามประเมินสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการอาหารกลางวันอย่างต่อเนื่อง

ด้านผลการดำเนินงาน คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันนำเสนอปัญหาด้านผลการดำเนินงาน ไว้คือ ขาดการประชาสัมพันธ์และการรายงานผลโครงการที่ดี ขาดการประเมินผลโครงการ ที่ต่อเนื่อง และขาดกิจกรรมที่สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะไว้ คือ ควรมี การประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับทราบปัญหารวมถึงผลการดำเนินงานของโครงการ

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการ จัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการโครงการ ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ จิรประเสริฐวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการ โครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนโดยรวมและด้านการจัดดำเนินการ ด้านบูรณาการการเรียนการสอน รวมถึงด้านผล การดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุรักษ์ บุญจันทร์ (2543: บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการอาหาร กลางวันโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนปัจจุบันนี้ค่อนข้างมีความพร้อมในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านบุคลากรและงบประมาณ เนื่องจากได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรจากหน่วยงานหรือ องค์กรต่างๆ เช่น จากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เป็นต้น ทำให้โรงเรียนมีความสามารถในการจัดโครงการอาหารกลางวันได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น จึงทำให้คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอยู่ในระดับเห็น ด้วยมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในหน้าที่ ปรากฏผลดังนี้

2.1 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันชายและหญิง ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนซึ่งมีรูปแบบการจัดการโครงการอาหารกลางวันคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน ประกอบกับหน่วยงานต้นสังกัดคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจำบุรีรัมย์ เขต 2 ได้มีการส่งเสริมจัดส่งเอกสาร นิเทศติดตาม ทำให้คณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดโครงการอาหารกลางวันที่ถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการวิจัยของสมเกียรติ จิระประเสริฐวงศ์ (2546 : 62) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และครูหัวหน้าโครงการที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูหัวหน้าโครงการล้วนปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน และการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนที่มีสภาพบริบทใกล้เคียงกัน ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากหน่วยงานหรือองค์กรกลุ่มเดียวกัน ประกอบกับการดำเนินโครงการอาหารกลางวันนั้นกระทำในรูปของคณะกรรมการ ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมใดๆ ตามโครงการย่อมได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการทุกคน ดังนั้นคณะกรรมการที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน จึงมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการวิจัยของสมเกียรติ จิระประเสริฐวงศ์ (2546 : 63) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันไม่ว่าจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก หรือโรงเรียนขนาดกลางย่อมมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวัน และดำเนินการจัดโครงการอาหารกลางวันให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน โดยคำนึงถึงสุขภาพและสุขอนามัยของนักเรียนเป็นหลัก ประกอบกับการได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ทั้งในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง จึงทำให้คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุรักษ์ บุญจันทร์ (2543: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการวิจัยของสมเกียรติ จิระประเสริฐวงศ์ (2546: 63) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและด้านการจัดการโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ 5 ปี หรือน้อยกว่ามีระดับความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวม และด้านการจัดการโครงการ รวมถึงด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในหน้าที่มากกว่า 5 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในหน้าที่มากกว่า 5 ปีขึ้นไป ได้เรียนรู้ ได้พบได้เห็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดโครงการอาหารกลางวันซึ่งบางปัญหาก็เป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข เช่น ปัญหาด้านงบประมาณ และอาคารสถานที่ ซึ่งแตกต่างจากคณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ 5 ปี หรือน้อยกว่าซึ่งอาจยังไม่ได้รับทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริง ทำให้คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการวิจัยของสมเกียรติ จิระประเสริฐวงศ์ (2546: 63) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความ

คิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยรวมและด้านผลการดำเนินการโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดดำเนินการโครงการและด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. อภิปรายผลจากแบบสอบถามปลายเปิด

คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันได้นำเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดโครงการอาหารกลางวันที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับ ในแต่ละด้านไว้ดังนี้

3.1 ด้านการจัดการโครงการ คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันนำเสนอปัญหาด้านการจัดการโครงการไว้คือ การบริการอาหารกลางวันฟรียังไม่ทั่วถึงแก่นักเรียนภาคบังคับทุกคนงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ และโรงอาหารรวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ไม่สะอาด ไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้คือ ควรส่งเสริมการจำหน่ายอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น ควรมีการตรวจสอบคุณภาพอาหารอย่างสม่ำเสมอ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรศึกษาบริบทของโรงเรียนก่อนจัดสรรงบประมาณ จากปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนยังต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อที่จะได้จัดการบริการอาหารกลางวันฟรีแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง เนื่องจากปัจจุบันมีการจัดการให้ บริการอาหารกลางวันฟรีแก่นักเรียนแค่เพียงในช่วงชั้นที่ 1 -2 เท่านั้น ดังนั้นคณะกรรมการจึงเห็นว่าควรเพิ่มการให้บริการอาหารกลางวันฟรีแก่นักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 อย่างทั่วถึงเพื่อความเสมอภาค นอกจากนี้ปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวยังแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการตระหนักถึงคุณภาพและคุณค่าทางโภชนาการของอาหารที่นักเรียนบริโภคเป็นหลัก ซึ่งเกี่ยวพันถึงการมีสุขภาพอนามัยที่ดีของนักเรียนและอาจสะท้อนถึงข้อบกพร่องเกี่ยวกับการดูแลเรื่องประเภทและคุณค่าของอาหารที่จำหน่ายในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ว่าอาจไม่มีประโยชน์แก่นักเรียนเท่าที่ควร ดังนั้นโรงเรียนและหน่วยงานที่รับผิดชอบควรเข้าไปดูแลและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3.2 ด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันนำเสนอปัญหาด้านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้คือ ขาดการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้อื่นๆ การบูรณาการกระทำได้ยาก ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรอื่นและครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะไว้คือ ควรสอดแทรกการบูรณาการให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรประสานความร่วมมืออันดีระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และควรติดตามประเมินสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนโครงการอาหารกลางวันอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าว แสดงว่าคณะกรรมการ

โครงการอาหารกลางวันเห็นว่าการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมองว่าการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก เป็นภาระที่หนักโดยเฉพาะงานด้านเอกสาร

3.3 ด้านผลการดำเนินงาน คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันนำเสนอปัญหาด้านผลการดำเนินงาน ไว้คือ ขาดการประชาสัมพันธ์และการรายงานผลโครงการที่ดี ขาดการประเมินผลโครงการที่ต่อเนื่อง และขาดกิจกรรมที่สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะไว้คือ ควรมีการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับทราบปัญหารวมถึงผลการดำเนินงานของโครงการ จากปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า คณะกรรมการตระหนักถึงจุดด้อยด้านผลการดำเนินงานตามโครงการอาหารกลางวันว่า ขาดการประเมินผลและการประชาสัมพันธ์ที่ดี รวมถึงขาดกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้โครงการประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น เมื่อไม่มีการประเมินผลที่จริงจังและชัดเจน อาจทำให้คณะกรรมการไม่ได้รับทราบถึงข้อมูลย้อนกลับ อันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้พัฒนาการดำเนินโครงการให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป หรือเป็นข้อมูลในการกระตุ้นให้เกิดการจัดกิจกรรมสนับสนุนโครงการที่หลากหลาย ดังนั้นคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการประเมินผล และกระทำอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า การให้บริการอาหารกลางวันพริ้งยังไม่ทั่วถึงแก่นักเรียนภาคบังคับทุกคน เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ดังนั้นโรงเรียนควรมีการบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับในรูปสวัสดิการให้นักเรียนทุกคน โดยโรงเรียนควรเป็นผู้จัดทำโครงการอาหารกลางวันเอง โดยอาจจ้างแม่ครัวมาเป็นผู้ประกอบอาหารกลางวัน

2. จากผลการวิจัย พบว่า การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวันยังขาดความต่อเนื่องและทำได้ยากในทุกกลุ่มสาระ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจและมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรทุกคนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการวางแผนการบูรณาการร่วมกันทุกฝ่าย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนับสนุนการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้หลากหลาย เช่น กิจกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ กิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรม อย. น้อย เป็นต้น

3. ควรมีการประเมินผลโครงการอาหารกลางวันและการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล และสภาพปัญหา อันจะเป็นประโยชน์ในการประสานความร่วมมือและความเข้าใจที่ดีในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
4. เพื่อให้ผลการวิจัยได้ข้อสรุปทั้งประเด็นที่มีการปฏิบัติอยู่แล้ว และประเด็นที่คาดหวัง ต้องการให้เกิดขึ้น ควรสร้างแบบสอบถามให้มีรูปแบบที่สามารถวัดได้ครอบคลุมทั้งสองประเด็น ดังกล่าว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.
- โครงการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอัมทุกวัน. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549, จาก <http://mywebpage.netscape.com/nantadej/rfull.doc>.
- จักรพงษ์ บุญเลิศ. (2541). สภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงราย. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. อัดสำเนา.
- เจษฎา บพิตรสุวรรณ. (2537). การประเมินผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณัฐพล ชันชไชย และคนอื่น ๆ. (2527). รายงานการวิจัยประสิทธิผลของการบริหารโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: รายงานการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. อัดสำเนา.
- ณรงค์ เจริญผล. (2543). แนวทางการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ณิชาภา เจริญรุ่งเรืองชัย. (2547). คู่มือการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ดอนฉิมพลีพิทยาคม.สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ดิลก พัฒน์วิชัยโชติ และคนอื่น ๆ. (2540). คู่มือการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา. อุทัยธานี: อุทัยธานีการพิมพ์.
- ธงชัย พุ่มพวง. (2549, 1 เมษายน). สารคดีพิเศษ เอลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. มติชนกรุป. ปีที่ 18 (ฉบับที่ 380). สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2549. จาก <http://www.matichon.co.th/techno/techno.php?srctag>.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2548). เอกสารประกอบการเรียน วิชาสัมมนาการวิจัยทางธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวัดผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บุญหนา อินทร์สีลา. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2549, จาก <http://dcms.thailis.or.th/object/23/html-metadata/23-136.html>.

บุษรา ประดิษฐ์นุช. (2537). การประเมินผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

ประวัติโครงการอาหารกลางวัน. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549, จาก <http://mywebpage.netscape.com/nantadej/rfeb.doc>.

ประยงค์ จินดาวงศ์. (2531). คู่มือการนิเทศและติดตามผลการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.

พนัส หันนาคินทร์. (2529). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : วัฒนาพานิช.

พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา. (2535,8 เมษายน) ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 109 ตอนที่ 42 หน้า 96 – 97.

การดี เต็มเจริญ และคณะ. (2530). คุณค่าอาหารกลางวันและภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

มานัต เสี่ยงใหญ่. (2546). การประเมินผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

ยุทธศาสตร์โครงการอาหารกลางวัน. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549. จาก <http://mywebpage.netscape.com/nantadej/rfeo.doc>.

ลัดดา เหมาะสุวรรณ. การติดตามการเจริญเติบโตของคนไทย. การประชุมวิชาการโภชนาการ 46 เรื่อง อาหารและโภชนาการสร้างคน วันที่ 16 – 18 ธันวาคม 2546.

วิลาวัณย์ เพ็งพานิช. (2539). สภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

สุจินดา ผ่องอักษร. (2534). รายงานผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดโครงการอาหารกลางวัน. กรุงเทพฯ ฯ : เนติกุลการพิมพ์.

สุชาดา ขำหรั่ง. (2538). การศึกษาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท ศศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.

สมเกียรติ จิรประเสริฐวงศ์. (2546). *ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สมบุญ แก้วมาก. (2533). *การศึกษาปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549.

จาก <http://area.obec.go.th/prachuapkhirikhan2/content/History.HTM>.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. (2549, เมษายน). *สรุปข้อมูลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน*. ฝ่ายส่งเสริมการจัดการศึกษา. อัดสำเนา.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2530). *คู่มือบริหารโครงการอาหารกลางวัน*. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

สำนักงานโครงการอาหารกลางวัน. (2544). *แนวดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ : curskaladpraw.

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2547). *บัญชีรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนอาหารกลางวันประจำปี 2547* : ม.ป.ท. อัดสำเนา.

_____. (2548). *บัญชีรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนอาหารกลางวันประจำปี 2548*: ม.ป.ท. อัดสำเนา.

_____. (2549). *บัญชีรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนอาหารกลางวันประจำปี 2549*: ม.ป.ท. อัดสำเนา.

อัญชลี โกพลรัตน์. (2536). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา.

Borgman, N. and Diance Gunter. (1984, January). *Administration of School Lunch Programs for Small, Medium and Large School*. Dissertation Abstracts International. 44: 1982 –A ;

Kale, Karen Elizabeth. (1981, March). *The Relationship of Local School food Policies and Nutritional Indices of Students in Two Florida School District*. Dissertation Abstracts. International. 41: 3808 –A ;

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่างแบบสอบถาม
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหาร
กลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีความประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ต่อไป คำตอบของท่านจะไม่เกิดผลกระทบต่อสถานภาพของท่านแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอนที่เป็นคณะกรรมการ ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน ประเภทละ 1 คน ในแต่ละโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ การจัดการโครงการ การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน และผลการดำเนินงาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็น / ข้อเสนอ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1.1 [] ชาย

1.2 [] หญิง

2. ตำแหน่งหน้าที่

2.1 [] ผู้บริหาร

2.2 [] ครูผู้สอน

2.3 [] ครูหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน

3. ขนาดของโรงเรียน

3.1 [] (ขนาดเล็ก มีนักเรียน 1-200 คน)

3.2 [] (ขนาดกลาง มีนักเรียน 201 - 499 คน)

4. ประสบการณ์ในหน้าที่งานโครงการอาหารกลางวัน

4.1 [] 5 ปี หรือน้อยกว่า

4.2 [] มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	ด้านที่1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโครงการอาหารกลางวัน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันระหว่างผู้บริหารและคณะครูทุกท่านอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง					
2	ควรมีการประชุมสัมพันธ์และเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน					
3	การจัดโครงการอาหารกลางวัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคน					
4	โครงการอาหารกลางวันได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครองนักเรียน และองค์กรเอกชนต่าง ๆ					
5	เงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่เพียงพอกับการดำเนินงานของโครงการอาหารกลางวัน					
6	โครงการอาหารกลางวันจัดบริการอาหารฟรีให้กับนักเรียนขาดแคลนทุกคน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
7	ควรมีการจัดทำและใช้แผนการสอนที่มีการเชื่อมโยงความคิดเรื่องโครงการอาหารกลางวันบูรณาการกับกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ					
8	โรงเรียนควรจัดทำข้อมูล สถิติ และสารสนเทศแสดงจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวันให้ชัดเจนเป็นปัจจุบัน					
9	โรงเรียนควรมีการระดมทุนทรัพย์ เพื่อจัดตั้งกองทุนที่ยั่งยืน และนำดอกผลที่เกิดขึ้นมาจัดบริการอาหารกลางวัน					
10	เอกสารการเงินโครงการอาหารกลางวันควรจัดทำในรูปคณะกรรมการ และเป็นปัจจุบันเสมอ					
11	ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบทะเบียนคุมเงินโครงการ อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง					
12	งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
13	การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นการเพิ่มภาระให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการ					
14	สถานที่ประกอบอาหาร ควรแยกเป็นสัดส่วนชัดเจน					

ข้อที่	ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
15	บุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน ควรมีความรู้เรื่องโภชนาการเป็นอย่างดี					
16	ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบโครงการ ควรมีความรู้ ความเข้าใจ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานอย่างชัดเจน					
17	การจัดโครงการอาหารกลางวัน ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม โดยการตั้งเวร ทำความสะอาด อุปกรณ์และสถานที่					
18	โรงเรียนควรใช้กิจกรรมอาหารกลางวัน เป็นเวทีให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน					
19	โรงเรียนควรมีการควบคุมราคาอาหารที่จำหน่ายให้มีความเป็นธรรมกับผู้ซื้อและผู้ขาย					
20	ควรมีการประเมินประสิทธิภาพ ในการจัดโครงการอาหารกลางวัน จากผู้เกี่ยวข้อง เช่น แม่ค้า, นักเรียน					
21	การให้บุคคลภายนอกเข้ามาจัดทำอาหารกลางวันควรมีการประมูลอย่างเปิดเผย					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
22	ด้านที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวัน ควรจัดกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
23	กิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน ช่วยฝึกนักเรียนให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน					
24	กิจกรรมโครงการช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยและความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียนในวิชาสังคมศึกษา					
25	ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกมารยาทในการเข้าแถว รับบริการอาหาร					
26	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุน โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน					
27	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ การซื้อ -ขายในชั้นการเตรียมอาหาร ในวิชาคณิตศาสตร์					
28	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เตรียมรายการอาหารที่มีคุณค่า ถูกหลักโภชนาการในวิชาวิทยาศาสตร์					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
29	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนลงมือประกอบอาหารด้วยตนเองในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
30	ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตน ล้างมือ ก่อนและหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง					
31	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามการจัดเก็บสถานที่และภาชนะหลังรับประทานอาหารในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
32	ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกมารยาทในการรับประทานอาหารร่วมกัน					
33	ควรมีการนำความรู้จากกิจกรรมสหกรณ์ในวิชาสังคมศึกษาเรื่องการคิดต้นทุนและกำไรมาฝึกปฏิบัติในกิจกรรมอาหารกลางวัน					
34	ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการถนอมอาหารในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
35	มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรมอาหารกลางวัน เพื่อฝึกการแบ่งงานความรับผิดชอบ เช่นในการเก็บล้างภาชนะ					

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
36	ด้านที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวัน มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีภาวะทุพโภชนาการลดลง					
37	โครงการอาหารกลางวัน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณค่า					
38	โครงการอาหารกลางวันช่วยส่งเสริมให้สุขภาพของนักเรียนดีขึ้น					
39	โครงการอาหารกลางวัน ช่วยส่งเสริมสุขนิสัยในการรับประทานอาหารของนักเรียนให้ดีขึ้น					
40	โครงการอาหารกลางวันส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักว่า ความรู้เชิงทฤษฎีสามารถนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้จริง					
41	นักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน ได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคน					
42	เจ้าหน้าที่โครงการควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานภาคเรียนละหนึ่งครั้ง					
43	โครงการอาหารกลางวันช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
44	โครงการอาหารกลางวันช่วยฝึกทักษะด้านงานครัวให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
45	โครงการอาหารกลางวันช่วยส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง กรุณาเขียนแสดงความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะของท่านอย่างเสรี เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดโครงการอาหารกลางวัน

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการโครงการอาหารกลางวันและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ความคิดเห็นที่มีต่อการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอาหารกลางวันและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ความคิดเห็นที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศิริรัตน์ อินทนู
วันเดือนปีเกิด	30 กันยายน 2503
สถานที่เกิด	อำเภอปรางมบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	100 หมู่ 2 ตำบลปรางมบุรี อำเภอปรางมบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77120
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ. 2
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านหนองตาแต้ม อำเภอปรางมบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2522	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนเมืองปรางมบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ.2524	ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง จากวิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ.2526	ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)
พ.ศ. 2528	ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ.2550	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) ธุรกิจศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ